

Like
magazín **pevš**

AKO *nepísať* ŽIVOTOPIIS

SAMIR HUSNI
Mh. Magazine™

Srdce mi začalo pumpovať
atrament namiesto krvi

**GEZ ERASMUS
DO SUOMI**
krajiny zázrakov

PROFITUJTE ZO ŽIVOTA

ePROFIT.sk

INŠPIRUJTE SA

RADOVAN KOPEČNÝ
ŠÉFREDAKTOR

LIKE MÁM V ŽIVOTOPISE

Má tam nadobro čestné miesto. Možno sa ma niekto po štyridsiatke spýta, prečo stále uvádzam študentský časopis. Odpoviem: spomienky. V tom je čaro školských projektov – stretnete skvelých ľudí a pracujete na tom, čo vás baví. Keď som sa rozprával s osobnosťou tohto čísla, odľahlo mi. Printové médiá prežijú, internet ich nezahubí. Verím, že aj Like bude dlho žiť. Minimálne rok sa o to ešte budem zo všetkých síl snažiť. Lebo ako povedal najznámejší magazínový analytik, záleží iba na publiku. Like robíme predsa pre vás. Tak si ho užite!

Rado

TÉMA

4 Ako nepísať životopis

Z PRVEJ RUKY

14 Eleonora Tujčina:
Podme sa rozprávať po rusky

NEWS

- 15 JUDr. Ján Čarnogurský o Valdajskom klube
- 15 Úspech študentov Fakulty práva PEVŠ ide do sveta
- 16 Cyklus neformálnych diskusií v galérii Karola Kállaya
- 16 Filmové úspechy našich študentov
- 16 Fakultu masmédií čaká druhý ročník ŠVOUČ

17

Beánia po paneurópsky PEVŠ úspešne pokračuje v napĺňaní cieľov projektu

20

Karl Habsburg: Snažím sa chrániť a zachovať kultúrne dedičstvo

OSOBNOSŤ

22 Samir Husni:
Srdce mi začalo pumpovať atrament namiesto krvi

AKTÍVNY ŽIVOT

- 26 Cez Erasmus do Suomi, krajiny zázrakov
- 30 Súbežné štúdium
- 32 Backpacker Intern: Video mu prinieslo viac ako 700 pracovných ponúk

34

Tomáš Sládeček: Kreatívnym často chýba odvaha a odvážnym kreativita

36

Nástraha ju posunula a teraz motivuje ostatných

MÓDA

38 Módne premeny PEVŠ

KULTÚRA

- 42 Kultúrne tipy
- 44 Jakub Valachovič: V hudbe by mal mať človek voľnosť

WEB TECH

- 46 LIKE lajkuje
- 46 Web inšpirácie
- 47 Appky

DSGN MDI_

48 Stick and stones can brake my bones but words should never hurt me

NA ZÁVER

50 Drahý život s Alicou. Na Vianoce

KOMENTÁRE

- 42 Oliver Reisz
- 47 Peter Plachý

© Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Autori článkov a fotografií zverejnených v časopise si v zastúpení vydavateľov vyhradujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a na verejný prenos článkov a fotografií, ako aj na verejnú rozširovanie rozmnoženi týchto článkov v zmysle § 33 ods. 1 písm. a) a d) autorského zákona.

Like

LIKE magazín pevš | ročník IV., 2014, číslo 4, December

Vydavateľ: Paneurópska vysoká škola n.o., Tomášikova 20, 821 02 Bratislava, IČO: 36 077 429

Odborní konzultanti: PhDr. Zora Hudíková, PhD., PhDr. Sibyla Mislovičová, Dr., doc. h. Marián Pauer, Mgr. Zuzana Ihnátová, PhD.

Jazyková korektúra: Mgr. Jana Gernerová

Šéfredaktor: Mgr. Radovan Kopečný | Zástupca šéfredaktora: Bc. Nika Mičechová | Redaktori: Michal Augustini, Dominika Dojčanová, Bc. Hana Džurná, Kristína Gáliková, Mgr. Jana Gernerová, Michaela Husárová, Bc. Simona Jurjaková, Mgr. Zuzana Komárová, PhD., Bc. Martin Kridla, Martin Kukoľ, Marek Madro, Bc. Lucia Maková, Bc. Nika Mičechová, Anabela Mikušáková, Jana Olšinová, Bc. Imrich Petro, Bc. Martin Puškáč, Bc. Oliver Reisz, Bc. Nikola Richterová, Mgr. et Mgr. Adam Solga, Bc. Juli Somová, Bc. Adam Šebesta, Barbara Štefániová, Pavla Ujmiaková, Katarína Vaneková | Fotografi: Bc. Maria Alkhimova, Roman Krajniak, Bc. Nika Mičechová, Bc. Martin Nedeliak, Tomáš Schiller, Bc. Lukáš Smiešny, Bc. Juli Somová, Silvia Sliviaková, Patrik Vachalík, Katarína Vaneková, Bc. Soňa Vozárová | Fotoeditor: Bc. Martin Nedeliak

Grafické spracovanie: Bc. Jakub Jurášek, Matej Chudada, Viktória Bitterová. | Časopis vychádza pod gesciou Fakulty masmédií PEVŠ

Kontakt: Fakulta masmédií PEVŠ, Tematínska 10, 851 05 Bratislava | tel: +421 2 68 20 36 52 | email: like.magazin@paneurouni.com

Periodicita: 4-krát do roka | Rozširuje: Paneurópska vysoká škola | Tlač: Miracle, s.r.o. | Náklad: 1 500 ks

Cena: zadarmo | ISSN: 1338-4368 | EV 4362/11

obálka Martin Nedeliak

AKO *nepísať* ŽIVOTOPIS

MYSLÍTE SI, ŽE VYTVORIŤ SI ŽIVOTOPIS JE JEDNODUCHÉ? NAPÍSAŤ HO VIE KAŽDÝ. NO TREBA VEDIEŤ ZVLÁDNUŤ NIELEN PÍSOMNÚ, ALE I VIZUÁLNU STRÁNKU. ČO KDE TREBA NAJSKÔR UMIESTNIŤ, AKÝ FORMÁT POUŽIŤ. MYSLITE NA TO, ŽE DOBRÉMU HR PRACOVNÍKOVI STAČÍ IBA ŠEŠŤ AŽ OSEM SEKÚND, ZA KTORÉ „PRESKENUJE“ ŽIVOTOPIS. ZA TÚTO KRÁTKU CHVÍĽU SA ROZHODNE, ČI VÁS POZVE NA POHOVOR, ALEBO HODÍ CURRICULUM VITAE DO KOŠA. DRUHÁ MOŽNOSŤ JE, SAMOZREJME, NEPRÍPUSTNÁ! ZÁLEŽÍ NA VŠETKOM. OD USPORIADANIA FAKTOV AŽ PO FOTOGRAFIU. VYUŽÍTE PRETO NIEKOĽKO AKTUÁLNYCH TRENDY A UŽITOČNÝCH TIPOV OD TROCH ODBORNÍKOV, KTORÍ SA ŽIVOTOPISOM ROZUMEJÚ.

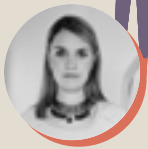
TEXT: NIKA MIČECHOVÁ

FOTO: ARCHÍV, SOŇA VOZÁROVÁ

SPRACOVAL: MARTIN NEDELIAK

ERIKA KOVÁČOVÁ
ZAKLADATEĽKA KARIÉRNEHO
BLOGU AUTHENTIC CAREER

ANDREA KOVÁČOVÁ
ZAKLADATEĽKA WOPPA.ORG

JURAJ CHROMIAK
SENIOR RECRUITER, MEDUSA
GROUP

01 | NEPORIADOK PATRÍ NEÚSPĚŠNÝM

Nie je dobré mať na prvý pohľad CV neatraktívne, neprehľadné a nedostatočne popísané pracovné skúsenosti, pri ktorých uvádzate iba názov pozície.

ERIKA KOVÁČOVÁ

02 | FORMA AJ OBSAH

Gramatické chyby, nespĺňanie základných vlastností CV, zlá štruktúra, prílišná stručnosť alebo naopak – obsiahlosť a neprehľadnosť. Nepíšte skratky, ktorým nemusí zamestnávateľ rozumieť.

ANDREA KOVÁČOVÁ

03 | PREKLEPY VÁS STOJA MIESTO

Najväčšou a pomerne častou chybou je uvedenie nesprávnych kontaktných údajov, preklep v mailovej adrese či v telefónnom čísle. Môžete mať vynikajúci životopis, no ak vás zamestnávateľ nedokáže skontaktovať, výberom neprejdete.

ANDREA KOVÁČOVÁ

04 | ZÁBUDLIVÝ UCHÁDZAČ NEUSPEJE

Uchádzači venujú príprave životopisu málo času a pozornosti. Zabúdajú aj údaje ako telefónne číslo alebo mailová adresa. Potom sa čudujú, že ich nikto nezavolá na pohovor.

JURAJ CHROMIAK

05 | RODINNÝ STAV?

Už dávno sa neuvádzajú údaje ako rodinný stav, štátna príslušnosť a pohlavie. Zbytočne vám to uberá miesto zo životopisu, ktoré by ste mohli využiť aj efektívnejším spôsobom, napríklad pre krátke summary (BIO) – zoznam toho najdôležitejšieho o vás.

ERIKA KOVÁČOVÁ

06 | ŠTÁTNÁ PRÍSLUŠNOSŤ LEN V ZAHRAŇIČÍ

Štátnu príslušnosť by malo zmysel uviesť, keď sa hlásite na pozíciu v inej krajine, kvôli potrebným vízam a podobne.

ERIKA KOVÁČOVÁ

07 | VÝŠKU A VÁHU NEUVÁDZAJTE

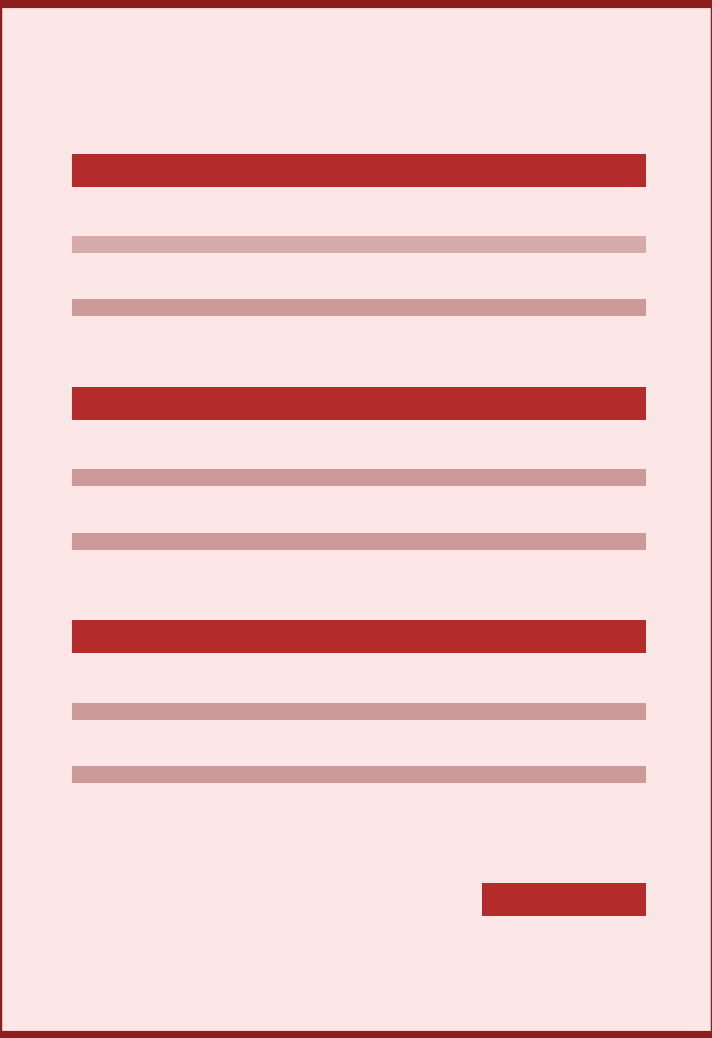
Nepísať, čo robia vaši rodičia, vašu váhu a výšku.

JURAJ CHROMIAK

08 | MAILUJTE AKO DOSPELÍ ĽUDIA

Ak máte mailový kontakt v tvare cicuska23@azet.sk, urobte si profesionálny mail. Má to o vás veľkú výpovednú hodnotu.

JURAJ CHROMIAK

09 | ZABUDNITE NA PREŽITKY A PREDLOHY

Potrebujete sa odlíšiť a životopis je jediná možnosť, kým neprídete na pohovor. Zabudnite na Europass, zabudnite na predlohy na webových portáloch – použite ich iba ako návod a vytvorte vlastný životopis. Treba chuť, čas a dať si záležať na tom, aby ste sa odlíšili.

JURAJ CHROMIAK

10 | JEDEN VŠETKÝM VLÁDNE?

Životopis musí byť prispôsobený pozícii, na ktorú reagujete. Na akúkoľvek pozíciu reagujete, neposielajte stále rovnaký životopis.

JURAJ CHROMIAK

11 | VÁHATE NAD FOTOGRAFIOU?

Som za variant životopisu s fotografiou. Môže o vás povedať viac, než si myslíte. Myslíte si, že budete danej osobe nesympatickí a nepozvú vás na pohovor? No a čo – asi by ste im boli nesympatickí aj pri osobnom stretnutí. Aspoň ste si ušetrili cestu.

ERIKA KOVÁČOVÁ

12 | SELFIE Z KÚPEĽNE?

Určite nie fotku po párty v Mlynskej doline, z dovolenky v Bulharsku či s kamarátkou v kúpeľni. Často sa, žiaľ, stretávam aj s fotkami typu selfie alebo šesť megabajtovými prílohami k životopisu.

JURAJ CHROMIAK

13 | NEBRAŤ NA ĽAHKÚ VÁHU

Treba použiť profesionálnu fotku, no aj tak cez 90 % kandidátov fotku buď nepoužije, alebo ju „ošmyká“ z albumu. Opäť sa pre vás otvára príležitosť, ako sa odlíšiť a byť medzi tými 10 %. Pár eur minutých vo fotoateliéri za to stojí a najmä vás budú brať vážne.

ERIKA KOVÁČOVÁ

14 | ZAČIATOK A KONIEC PRÁCE

V praxi nezabúdajte na detaily, ako začiatok a koniec pracovného pomeru. Označujeme ich mesiac/rok. Ak má niekto uvedené v životopise 2006 – 2006, môže to byť rok, ale aj deň. Uviest aj názov spoločnosti a pozíciu. Neuškodí jedna či dve vety o spoločnosti.

JURAJ CHROMIAK

15 | AJ ABSOLVENT MÁ ČO PONÚKNUŤ!

Absolventi majú často pocit, že keď nemajú za sebou desať rokov praxe, nemajú čo do životopisu dať. Naopak.

JURAJ CHROMIAK

16 | KRITICKY A ELEKTRONICKY

Nezabudnúť počítačové zručnosti a jazykové zručnosti, sebakriticky dostatočne ohodnotené.

JURAJ CHROMIAK

01 | ZÁKLADY NA ÚVOD

Začnite kontaktnými údajmi. Meno, seriózny mailový kontakt, telefónne číslo. Nesmie chýbať viditeľné oddelenie, napríklad čiara. Nasleduje profil, súhrn, predajná časť.

ERIKA KOVÁČOVÁ

02 | PORADIE INFORMÁCIÍ

Usporiadanie sa môže jemne líšiť. Závisí to aj od kreativity, v akej forme chcete životopis poňať. Kvôli prehľadnosti je lepšie dodržať poradie podľa zvyklostí, čo šetrí prácu aj personalistom. Uvádzate meno, kontaktné údaje, BIO, vzdelanie, pracovné skúsenosti s popisom zodpovedností a úspechov, ďalej nasledujú kurzy, jazyky, IT znalosti, vodičské oprávnenie a záujmy. Môžete pripojiť interaktívne odkazy na vaše projekty, alebo prepojenie na LinkedIn profil.

JURAJ CHROMIAK

03 | PROFESIONÁLNA FOTOGRAFIA

Určite som za fotku. Ideálne do pravého horného rohu v primeranej veľkosti. Mala by byť profesionálna a aktuálna. Nejde o to, či niekto vyzerá dobre alebo horšie. Profesionálny recruiter by nemal hodnotiť životopis na základe fotky.

JURAJ CHROMIAK

04 | ĽUDSKÝ A SERIÓZNE

Pridanie fotografie do životopisu je na zvážení uchádzača. Ako zamestnávateľa ma poteší, keď viem, kto za životopisom stojí. Na druhej strane, fotka nehrá žiadnu rolu pri výbere zamestnanca. Ako doplnok dodá životopisu ľudskú tvár. Fotografia by mala vyzeráť profesionálne s neutrálnym pozadím a vhodným oblečením a výrazom tváre.

ANDREA KOVÁČOVÁ

05 | VÁŠ CIEĽ

Prvá a zásadná časť dobrého životopisu je jeho cieľ (angl. objective). Udáva sa úplne na začiatku pod menom. Opíšete v nej, o aký typ zamestnania ide, v ktorom odbore by ste sa chceli uplatniť a aké máte osobnostné predpoklady na dosiahnutie cieľa (jazykové znalosti, tímový duch, precíznosť). Zamestnávateľ so stovkami CV na stole si vie rýchlo urobiť prehľad o uchádzačovi a nemusí prechádzať celý životopis.

ANDREA KOVÁČOVÁ

06 | PORADIE ABSOLVENTA

V prípade absolventa pokračujeme vzdelaním, až potom praxou. Aj keď máte nejaké skúsenosti, vzdelanie by malo byť hodnotnejšie. Určite treba uviesť napríklad Erasmus, školenia, certifikáty.

JURAJ CHROMIAK

07 | STÁŽOVALI STE?

V prípade stáže nestačí uviesť, že išlo o stáž. Napíšte názov spoločnosti a čomu ste sa počas stáže venovali.

JURAJ CHROMIAK

08 | ČERSTVÝ ABSOLVENT?

Ak sa hlásite na absolventskú pozíciu, kde nevyžadujú skúsenosti, prvú časť životopisu venujte dosiahnutému vzdelaniu. Uveďte aj tému bakalárskej/diplomovej práce, predmety, v ktorých ste v škole vynikali, dosiahnuté štipendiá a certifikáty. V nasledujúcej časti popíšte pracovné skúsenosti. Zahrňte aj dobrovoľnícke aktivity popri škole, prácu v študentských organizáciách a podobne.

ANDREA KOVÁČOVÁ

09 | NECHAJTE SA OHODNOTIŤ

Dôležité sú aj referencie od predchádzajúcich zamestnávateľov. Ak ste ešte nemali možnosť pracovať, referenciu si môžete vy-pýtať aj od učiteľa či vedúceho projektu, na ktorom ste počas štúdia pracovali.

ANDREA KOVÁČOVÁ

10 | ZHODNITE SA

Životopis by mal vyzdvihovať informácie, ktoré zamestnávateľ požaduje v inzeráte. Čím viac zhôd – kľúčových slov nájde, tým máte väčšiu šancu, že vás pozvú na pohovor.

ANDREA KOVÁČOVÁ

11 | PRÁCA MENÍ PORADIE

Ak pracujete dlhšie, dôležitosť štúdia sa nahrádza dosiahnutými pracovnými skúsenosťami. Odporúčam najskôr uviesť pracovné skúsenosti a až potom dosiahnuté vzdelanie.

ANDREA KOVÁČOVÁ

12 | ROZMANITÉ SKÚSENOSTI

Premyslite si, čo z vašich skúseností môže byť pre danú pozíciu relevantné a podľa toho vyberte. Životopis vždy prispôbujte pozícii, takže nakoniec môžete mať niekoľko verzií CV. Oplatí sa to.

ERIKA KOVÁČOVÁ

13 | RELEVANTNÉ SKÚSENOSTI

Zamestnávateľa zaujímajú najmä pracovné skúsenosti relevantné k pozícii. Ak však máte zahraničnú skúsenosť, ktorá možno nie je príbuzná pozícii, uveďte ju. Napovedá to, že máte jazykové znalosti, nebojíte sa zmien a ste samostatní.

ANDREA KOVÁČOVÁ

14 | KEĎ BRIGÁDY NAHRADÍ PRAX

Neskôr, keď budete nadobúdať relevantnejšie skúsenosti, môžete brigády úplne vypustiť a držať sa len toho, čo vyzdvihuje vaše kvality. V začiatkoch vás brigády podržia, ale neskôr už v životopise až tak atraktívne nevyzerajú.

ERIKA KOVÁČOVÁ

15 | NÁPLŇ PRÁCE

Nezabudnite uviesť aj zodpovednosti v danej pozícii. Názov nestačí. V rôznych firmách môže daná pozícia znamenať niečo iné.

ERIKA KOVÁČOVÁ

16 | ČO POZÍCIA ZNAMENÁ?

Určite uvádzajte aj náplň práce. Recruiter nepozná do detailov pracovných pozícií. Ak pod to spadá ďalších päť činností, pokojne ich do životopisu napíšte.

JURAJ CHROMIAK

17 | PRACOVNÉ ÚSPECHY

Ak sa chcete odlíšiť, okrem sumáru zodpovedností vypíšte ku každej pozícii vaše úspechy – výsledky, ktoré sa vám podarilo dosiahnuť.

ERIKA KOVÁČOVÁ

18 | NA VEĽKOSTI ZÁLEŽÍ

Životopis by mal byť maximálne na 2 strany. Verte mi, že dlhší nikto čítať nebude. Personalista rýchlym pohľadom zhodnotí do 60 sekúnd, či sa s vami bude ďalej zaoberať alebo nie. Nemá čas čítať romány. Ako študenti na začiatku kariéry sa zmestíte aj na jednu stranu.

ERIKA KOVÁČOVÁ

19 | ZBYTOČNE NENAŤHAHOVAŤ

Pri dĺžke životopisu záleží na počte skúseností. Nemal by presiahnuť dve strany A4. Ak do životopisu nemáme čo uviesť, nesnažme sa zbytočne natahovať ho. Prílišná stručnosť tiež nie je na mieste.

ANDREA KOVÁČOVÁ

20 | JEDNA AŽ TRI STRANY

Minimálne na jednu A4, no ak mám skúsenosti na tri strany, prispôbim životopis na tri strany.

JURAJ CHROMIAK

21 | PÝTAŤ SI PLAT?

Ak chcete, môžete zahrnúť aj platové očakávania, hoc je to dvojsečná zbraň. Ako najväčší problém mladých ľudí vidím skutočnosť, že sa nevedia ohodnotiť. Ak to niekto uvedie, beriem to ako pozitívum."

JURAJ CHROMIAK

Eleonora Tujčína

POĎME SA ROZPRÁVAŤ PO RUSKY

POSLUCHÁČI PEVŠ MAJÚ MOŽNOSŤ ŠTUDOVAŤ RUSKÝ JAZYK S NATIVE SPEAKERS LEKTORMI NA SVOJEJ ALMA MATER. NA FAKULTE PRÁVA V RUSKOM CENTRE V LETNOM AJ V ZIMNOM SEMESTRI OTVORILI INTENZÍVNE KURZY RUSKÉHO JAZYKA. ČAKÁ NA VÁS PEDAGOGIČKA, S RUSKÝM PÔVODOM, MLADÁ A AKTÍVNA NOVINÁRKA ZO SIBÍRI. ELEONORA TUJČÍNA PÔSOBI NA SLOVENSKU AKO LEKTORKA CUDZIEHO JAZYKA UŽ PÄŤ ROKOV. A ČÍM ĎALEJ, TÝM VIAC JU BAVÍ PRÁCA SO SLOVENSKÝMI ŠTUDENTMI.

PREČO SA UČIŤ RUŠTINU?

Ruština patrí medzi najrozšírenejšie svetové jazyky a je najpoužívanejším slovanským jazykom. Rusky hovoriace krajiny sú oblasťami veľkých obchodných príležitostí, a preto je vo svete v súčasnosti znalosť ruštiny stále viac požadovaná. V dnešnej dobe sa začínajú mladí ľudia k ruštine a rusky hovoriacim oblastiam opäť vracieť. Ruština je však predovšetkým nesmierne bohatým a košatým jazykom, v ktorom vznikli mnohé perly svetovej literatúry a v neposlednom rade aj rad príležitostí uplatniť sa v zamestnaní. Znalosť ruského jazyka umožňuje získať kvalitné zamestnanie napríklad v oblasti právnej a vzdelávacej, v oblasti podnikania a služieb, v marketingu, v cestovnom ruchu, v prekladateľských agentúrach, v zdravotníctve.

AKÉ DÔVODY MÔŽU VIESŤ K ŠTÚDIU RUŠTINY?

Ruský jazyk dnes používa približne tristo miliónov ľudí na celom svete, z toho stoštyridsaťpäť miliónov žije v Rusku. Kvôli svojmu politickému významu je ruština jedným zo šiestich oficiálnych jazykov OSN. Používa sa aj v ďalších prestížnych medzinárodných organizáciách, napr. v UNESCO, OBSE a v SNS (Spoločenstvo nezávislých štátov, pozn. red.).

JE NÁROČNÉ NAUČIŤ SA RUŠTINU?

Ruština je rovnako ako slovenčina slovanský jazyk, preto je jej štúdium ľahšie v porovnaní

s inými cudzími jazykmi. Má mnoho zhodných alebo podobných rysov v gramatike i slovnej zásobe. Žiaci tak ľahšie porozumejú rusky vedeným rozhovorom aj čítanému textu. Písanie azbukou nie je tak ťažké, ako by sa na prvý pohľad mohlo zdať, naopak to mnohých študentov láka a baví.

A ČO RUSKÉ CENTRUM NA PEVŠ?

Ako to tam vyzerá môžete vidieť na obrazovkách na prízemí v budovách PEVŠ na Tomášikovej a Tematínskej ulici. Pripravili sme pre vás reklamný spot. Samozrejme, naši študenti majú zľavy. Výučba môže byť individuálna, skupinová alebo intenzívna. Študenti ovládajúci konverzačnú ruštinu majú možnosť svoje znalosti rozšíriť na špecializovaných kurzoch - právnickej ruštiny, ruštiny pre ekonómov a biznis ruštiny. Po ich ukončení existuje možnosť vykonať skúšky a získať medzinárodný certifikát (na úrovni A1, A2, B1, B2, C1). Účastníci kurzu majú k dispozícii študijné materiály, ktoré zodpovedajú cieľom a úlohám výučby. Knihy v ruskom jazyku určené len pre právnikov, ekonómov alebo novinárov, sú veľkým prínosom pri písaní bakalárskej, magisterskej a diplomovej práce.

PLÁNUJE ŠKOLA SPOLUPRÁCU S RUSKÝMI UNIVERZITAMI?

PEVŠ robí všetko preto, aby naši študenti mali možnosť získať diplom z Paneurópskej

RADI VÁS UVIDÍME V RUSKOM CENTRE NA TOMÁŠIKOVEJ UL. 20, FAKULTA PRÁVA PANEURÓPSKEJ VYSOKEJ ŠKOLY. EMAIL: RUSKECENTRUM@PANEUROUNI.COM, MOBIL: 0908 413 924
A V LETE IDEME DO MOSKVV.
SPOJIŤ TEÓRIU A PRAX!

TEXT: RADOVAN KOPEČNÝ
FOTO: SILVIA SLIVIAKOVÁ

vysokej školy a z Moskovskej štátnej univerzity M.V. Lomonosova súčasne. To znamená, že v neďalekej budúcnosti budú mať naši poslucháči možnosť jeden až dva semestre študovať v Moskve, preto sa najskôr musia naučiť rozprávať po rusky. Slovinci musia ovládať ruský jazyk na úrovni B1, teda 250 hodín výučby, v podstate ide o takmer tri semestre.

V ČOM SÚ RUSKÍ ŠTUDENTI INÍ OD TÝCH NAŠICH? VNÍMATE NEJAKÉ ROZDIELY?

Slovinci sa dlhšie rozhodujú, uvažujú. Rusi fungujú viac na emóciách. Nemôžem povedať, že mladá slovenská generácia je proti Rusku. Naopak, mnohí vidia perspektívu kariérneho rastu práve v Rusku. Nehovoriac o tom, že skoro všetci moji študenti sa chcú ísť pozrieť do Moskvy. Tí, čo ju už navštívili, vždy povedia: Moskva je len jedna.

AKO RÝCHLO SA RUSKÁ NOVINÁRKA DOKÁZALA NAUČIŤ PO SLOVENSKY?

Ide o to, či človek chce. Raz sa ma jeden študent opýtal, prečo som sa učila slovenský jazyk, keď viem ruštinu a angličtinu, určite sa viem dorozumieť. Ale keď som prišla na Slovensko, podobná dilema v mojej hlave nikdy nevznikla. Vedela som, že keď chcem fungovať v cudzej krajine, musím vedieť jej jazyk. Učiť som sa začala súkromne už po troch týždňoch pobytu na Slovensku. Moja učiteľka bola staršia slovenčinárka, gramatiku sme prešli za deväť hodín. Áno, učila som sa aj vaše vzory žena, ulica, dlaň, kosť... Potom som začala rozprávať. Bolo to pre mňa asi ľahšie, než pre mojich študentov, lebo okolo mňa všetci rozprávali po slovensky. V Rusku som vyštudovala filozofickú fakultu, tam nás učili chápať jazyk zvnútra. Dodnes, po piatich rokoch, sa snažím vniknúť slovenčine do duše. *Like*

JUDr. JÁN ČARNOGURSKÝ O VALDAJSKOM KLUBE

TEXT: ANABELA MIKUŠIAKOVÁ | FOTO: MIRIAMA ŠTANOVÁ

Študenti Paneurópskej vysokej školy mali 24. novembra 2014 možnosť diskutovať s JUDr. Jánom Čarnogurským o Valdajskom klube. Ako člen prednášal o jeho funkcii a poslaní. Prvým bodom diskusie na PEVŠ bola sama téma Valdajský klub. Pomenovaný podľa mesteka Valdaj má 11 rokov a jeho členovia zasadať raz ročne. Klub sa nezaobera len Ruskom, ale rieši hlavne medzinárodné témy. Snahou je poukazovať na medzinárodné problémy a navrhovať ich riešenia. JUDr. Čarnogurský začal témami, o ktorých sa diskutovalo na tohtoročnom zasadnutí Valdajského klubu v Soči. Hlavnou témou je v súčasnosti vyhrotený vzťah medzi Ukrajinou a Ruskom

a jeho dosah na ostatné štáty. Po otvorení diskusie riešili aj iné témy. JUDr. Čarnogurský odpovedal aj na otázky o vláde, v ktorej zastával funkciu premiéra (1991 - 1992), na otázky namierené na medzinárodné vzťahy Slovenska, Ruska a Ukrajiny. Medzi príjemnejšie patrila otázka zameraná na ľudí v Rusku, ženy a Petrohrad. Okrem JUDr. Čarnogurského sme mali možnosť v publiku vidieť aj iných významných ľudí. Medzi nich patrí napríklad Andrej Šabanov, Radca-vyslanec Veľvyslanectva Ruskej federácie na Slovensku alebo Denis Arsetjev, ktorý je kultúrnym atašé Veľvyslanectva Ruskej federácie na Slovensku. *Like*

ÚSPECH ŠTUDENTOV FAKULTY PRÁVA PEVŠ IDE DO SVETA

TEXT: MARTIN KRIDLA

TÍM BUDÚCICH PRÁVNIKOV Z PANEURÓPSKEJ VYSOKEJ ŠKOLY POKRAČUJE V DOSAHOVANÍ VÝBORNÝCH VÝSLEDKOV. PRI PREMIÉROVEJ ÚČASTI NA ZÁVEREČNOM TURNAJI SÚŤAŽE FOREIGN DIRECT INVESTMENT MOOT ZÍSKAL SIEDME MIESTO. OKREM TOHO ZAZNAMENAL VÍŤAZSTVO NA PREDKOLE TEJTO SÚŤAŽE V PRAHE.

Finále FDI Moot sa tento rok uskutočnilo na pôde americkej Pepperdine University v kalifornskom Malibu. Tím PEVŠ v zložení Bc. Marek Anderle, Bc. Martin Kridla, Bc. Peter Plachý a Bc. Anna Šablicová pod vedením doc. JUDr. PhDr. Miroslava Slaštana, PhD. sa v konkurencii 65 tímov z celého sveta prebojoval až do štvrtfinále súťaže. Po troch víťazstvách v skupinovej fáze postúpil tím PEVŠ do osemfinále, kde porazil súperov z University of Ottawa. Následne vo vyrovnanom štvrtfinálovom súboji s Jagellonskou univerzitou z Krakova prehral rozdielom jedného bodu a skončil tesne pred bránami semifinále. V poslednom kole o konečné umiestnenie si zmeral sily s najprestížnejšou univerzitou súťaže, Harvard University, a vybojoval siedme miesto.

Tím Fakulty práva PEVŠ tak nadviazal na tretie miesto z konkurenčnej súťaže FIAC vo Frankfurte a prekonal školy ako King's College London, Georgetown University, Hong Kong University a mnohé ďalšie. Všetko vďaka podpore rektorátu PEVŠ, dekanátu Fakulty práva PEVŠ a externého partnera ROWAN Legal.

ČO JE FDI MOOT?

Foreign Direct Investment Moot je jedna z dvoch najprestížnejších celosvetových súťaží v simulovanej investičnej arbitráži. Každoročne sa koná na niektorej zo zakladajúcich univerzít súťaže – na americkej Pepperdine University v Malibu alebo Suffolk University v Bostone, britskej King's College v Londýne alebo na nemeckom German Institution of Arbitration vo Frankfurte. Tohtoročný prípad sa týkal fiktívneho sporu medzi investorom a štátom, predmetom ktorého boli štátne dlhopisy a reštrukturalizácia štátneho dlhu. *Like*

TEXT: ANABELA MIKUŠIAKOVÁ | FOTO: JAKUB BUZA

CYKLUS NEFORMÁLNYCH DISKUSÍ V GALÉRII *Karola Kállaya*

Študentský klub ani v tomto akademickom roku nezaspal na vavrínoch. Okrem úvodnej párty v Nu Spirite, Beánie a hokejových zápasov, organizoval tiež cyklus diskusií. Každý týždeň v stredu pre vás študentský klub usporiadal neformálnu diskusiu so zaujímavými ľuďmi v galérii Karola Kállaya na Tematínskej ulici. Prvá diskusia sa konala v stredu 22. októbra. So žiakmi sa prišli porozprávať marketingoví direktori dvoch najväčších slovenských internetových portálov. Z internetového portálu Azet.sk prišiel Jiří Staněk. Jeho oponentom bol Marek Bobula, ktorý zastupoval portál Zoznam.sk. O týždeň neskôr prijala naše pozvanie moderátorka Adela Banášová. V stredu, 29. októbra, navštívila akademickú pôdu PEVŠ. Študentom okrem svojich zážitkov predstavila aj svoj pohľad na úspech. Ďalším z našich hostí bol Andrej Zaťko, riaditeľ J&T Banky, ktorý prišiel 12. novembra. Séria diskusií pokračovala 19. novembra slovenským headhunterom. Expert na talent manažment, HR branding a LinkedIn, „mozgolovec“ Dalibor Slávik

prezradil študentom cenné rady do života na tému prvej práce. Cyklus neformálnych diskusií v tomto semestri uzavrela posledná diskusia v stredu 26. novembra. Študenti sa mali možnosť stretnúť s generálnym riaditeľom Peugeot Slovensko, Citroën a DS, Matúšom Paľom, ktorý prišiel spolu s riaditeľom vonkajších vzťahov PSA Peugeot Citroën. Cyklus diskusií sa zameriava na myšlienku neformálnosti jednotlivých debát. Diskusia po besede je otvorená pre všetkých, ktorí majú chuť sa pýtať. Štruktúra diskusií sa delí na dva celky. Prvým sú malé diskusie, ktoré sa konajú v galérii Karola Kállaya a druhým celkom sú veľké prednášky, ktoré študentský klub organizuje vo väčších priestoroch, akými sú napríklad auly na Tomášikovej. Medzi posledné veľké diskusie sa radí okrúhly stôl s JUDr. Jánom Čarnogurským na tému Valdajský klub. Snaha študentského klubu o mimoškolské vzdelanie svojich žiakov bude v letnom semestri pokračovať podobným pásmom diskusií. *Like*

FAKULTU MASMÉDIÍ ČAKÁ DRUHÝ ROČNÍK ŠVOUČ

TEXT: RADOVAN KOPEČNÝ

Fakulta masmédií Paneurópskej vysokej školy vyhlasuje v akademickom roku 2014/15 druhý ročník študentskej vedeckej a umeleckej činnosti Festival tvorby vo filmovej sekcii, v sekcii Masmédiá a marketing a v doktorandskej sekcii. Prihlášky treba odovzdať do 15. februára 2015 a súťažné práce do 15. apríla 2015 na oddelení vedy a výskumu FM PEVŠ. *Like*

FILMOVÉ ÚSPECHY NAŠICH ŠTUDENTOV

TEXT: RADOVAN KOPEČNÝ

Poslucháči fakulty masmédií posunuli svoje audiovizuálne zručnosti na novú úroveň. Na XVIII. Medzinárodnom filmovom festivale ÁČKO si diváci prvýkrát mohli pozrieť aj diela našich študentov. Súťažná prehliadka filmov organizovaná VŠMU sa konala od 15. do 18. októbra 2014 v kinosále na Svoradovej ulici. Diváci mohli vidieť Videovizitku prof. Leikerta od Romana Doležala, ale aj filmy ako portrét NATALKY od Dominiky Mičechovej, dokumentárny stredometrážny film NAŠE SELO od Denisa Németha a absolventský film Dáši Krňanovej FILMKÓD. „Som veľmi rada, že sa naši študenti mohli historicky prvýkrát prezentovať na XVIII. Medzinárodnom festivale študentských filmov ÁČKO,“ hovorí režisérka, scenáristka a pedagogička fakulty masmédií MgArt. Yvonne Vavrová. Vďaka jej iniciatíve a ochote mohli študenti realizovať svoje tvorivé ambície v oblasti audiovizuálnej tvorby. „Všetci títo „moji“ študenti sa počas roka prejavovali ako výrazné osobnosti s veľkou mierou kreativity a zápalu pre vec. Rôznorodosť filmov, ktoré do súťaže prijala porota ÁČKA, svedčí o tom, že naša fakulta PEVŠ má veľký potenciál, skrytý často i v tzv. driemajúcich študentských hlavičkách,“ dodáva nadšená pedagogička. Dva zo štyroch spomínaných filmov zožali úspech už počas prvého ročníka Festivalu tvorivosti ŠUOČ, ktorý sa konal v máji tohto roku v priestoroch PEVŠ. Filmové úspechy našich študentov prekročili aj hranice Slovenska. Absolventka Lucia Vidová sa na XXXV. ročníku festivalu Lyto-myšlská lilie v Českej republike umiestnila na treťom mieste s filmom Videovizitka – režisérka Yvonne Vavrová. Úspešným masmediálcom gratulujeme! *Like*

AKTY V MEDIÁLNOM CENTRE PEVŠ

TEXT: SIMONA ŠEBESTOVÁ | FOTO: MÁRIA ALKHIIMOVA

NA PÔDE MEDIÁLNEHO CENTRA PEVŠ SME 8. OKTÓBRA 2014 PRIVÍTALI FOTOGRAFA JÁNA KRÍŽIKA. ŠTUDENTI VĎAKA INICIATÍVNE NÁŠHO PEDAGÓGA ING. JURAJA NÉMETHA MOHLI STRETNÚŤ, SPOZNAŤ A OPÝTAŤ SA SÚČASNÉHO SLOVENSKEHO FOTOGRAFA NA MNOŽSTVO ZAUJÍMAVÝCH VECÍ Z JEHO ŽIVOTA A TVORBY.

Prednáška začala úvodným videom, kde ako hosť relácie Všetko je dovolené rozprával Krížik na tému – rozdiely medzi bizarnosťou a vulgárnosťou. Už vyše štyridsať rokov sa venuje fotografovaniu aktov. Fotí krásne mladé ženy v Evinom rúchu. V začiatkoch kariéry ako študent architektúry spracovával fotografie Karola Kállaya, ktorý mladého Krížika postavil ako objekt-ženícha. Skúsenosti preniesol do svojej tvorby – pózoval sám na svojich fotografiách a vytvoril niekoľko autoportrétov modela aj fotografa v jednej osobe. Jeho prvou úspešnou fotografiou, ktorá ho zároveň preslávila, bol záber jeho manželky z roku 1972. Žena v polocelku zobrazená zozadu jemne sa nakláňajúc k oknu pôsobí veľmi nežne a krehko, presne tak, ako jej vzťah k pózovaniu na jeho fotografiách. Popri fotení pôsobil v rokoch 1978 – 92 ako pedagóg oddelenia fotografie na SŠUP v Bratislave. Nakoniec sa začal venovať len fotografii spodobenía ľudského tela, jeho pohybu, gestám a výrazu. Od roku 1992 pôsobí ako vedúci katedry vizuálnych médií VŠVU. Za zábery ženského aktu bol niekoľkokrát významne ocenený. Za vrchol tvorby sú

považované fotografické akty – inscenácie v rafinovaných parafrázach mytologických a biblických námetov alebo známych obrazov dejín umenia.

Prezradil, že strávil päť mesiacov v Paríži, kde v uliciach fotografoval teleobjektívom z diaľky Parížanky, ktoré o jeho prítomnosti nevedeli. Na otázku o rozdiel medzi Slovenkami a Francúzkami odpovedal, že naše dievčatá sú nápadnejšie a uvoľnenejšie. Nikdy ho nezaujímali profesionálne modelky, krásu hľadal v ženách, ktoré nemajú s fotografiou skúsenosti. Používa analógový fotoaparát a grafické zásahy do fotografií robí na negatívach. Výnimkou je séria „Kontúra 1981“, kde zábery upravoval pod zväčšovák. Digitálny fotoaparát má len ako formu zápisníku. Hovorí, že človek pri analógu viac rozmýšľa, pripravuje sa a premýšľa. Nerobí dokonca ani výrezy a fotografie ponecháva v originálnych rámoch. Prezradil, že inšpiráciou sú mu náhodné impulzy, myšlienky, ktoré treba rozvíjať a podporovať. „Treba veľa chodiť, veľa fotiť a udržiavať tak myseľ zaneprázdnenú fotením,“ poradil študentom. *Like*

BEÁNIA PO PANEURÓPSKY

TEXT: ANABELA MIKUŠIAKOVÁ

Študenti PEVŠ si 4. novembra 2014 užili beániu Paneurópskej vysokej školy. V priestoroch Ateliéru Babylon sa zišli poslucháči všetkých fakúlt, aby si užili zápravu, ktorú pre nich každoročne organizuje Študentský klub.

O hudbu sa postarali chlapci z kapely Billy Barman a slovenský raper a lyrik Michal Dušíčka alias Mike Spirit. Tanečnú zábavu priniesli Dji Roman Zámožný a Pico, ktorí bavili návštevníkov až do rána. FunFace vo svojom fotostánku s rôznymi rekvizitami zachytili najdôležitejšie momenty utorkovej noci.

MY SME SI PRE VÁS PRIPRAVILI MALÚ ŠTATISTIKU Z NAŠEJ BEÁNIE:

- Beániu navštívilo 800 ľudí
- 130 ľudí si kúpilo V.I.P. lístok
- Dji hrali dokopy 258 minút
- Billy Barman hral 63 minút
- Mike Spirit zahral 79 minút
- FunFace vytvoril 450 fotiek
- študenti si užili 100% zábavu

Paneurópska vysoká škola

ÚSPEŠNE POKRAČUJE V NAPŔŇANÍ CIEĽOV PROJEKTU

III. ETAPA: PILOTNÉ TESTOVANIE ŠTUDIJNÝCH PROGRAMOV. VÝSLEDKY A VÝSTUPY PROJEKTU.

TEXT: PETRA ROMANIAKOVÁ

Paneurópska vysoká škola úspešne pokračuje v implementácii projektu s názvom „Medzinárodnou spoluprácou ku kvalite vzdelávania Paneurópskej vysokej školy“, na ktorom sa spolupodieľajú tri fakulty PEVŠ: Fakulta ekonómie a podnikania, Fakulta informatiky a Fakulta psychológie. Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Vzdelávanie.

Z pohľadu projektu možno rok 2014 označiť za prelomový. V zimnom semestri 2014/2015 projekt postúpil do III. a záverečnej etapy pilotného overovania nových študijných programov fakúlt PEVŠ. Spolupráca s viacerými zahraničnými odborníkmi a pedagógmi umožnila skvalitniť výstupy. Projekt získal dôležitú medzinárodnú dimenziu. V rokoch 2013 a 2014 naši pedagógovia vykonali viacero zahraničných pracovných ciest (napr.: Cass Business School (GB), Cameron School of Business, University of St. Thomas Houston (USA), International School Psychology Association (Portugalsko) počas ktorých spolupracovali na vytvorení podmienok pre nové študijné programy, pri analyzovaní a navrhovaní nových foriem štúdia ako aj na tvorbe obsahu študijných programov a študijných predmetov, ktoré po otestovaní majú byť vyučované v anglickom jazyku na PEVŠ.

V rámci prípravy podmienok pre výučbu v anglickom jazyku bola na Fakulte informatiky PEVŠ vybudovaná počítačová učebňa pre výučbu aplikovanej informatiky v anglickom jazyku. Na všetkých troch fakultách zapojených do projektu vznikli a boli vydané vysokoškolské učebnice, skriptá a študijné osnovy pre štúdium ich programov v anglickom jazyku. V rámci projektu bolo publikovaných 11 odborných vedeckých monografií, ktoré sú prínosom nielen pre študentov, ale aj pre celkové zvyšovanie kvality ponúkaných

študijných programov. Tieto výstupy môžu našej vysokej škole pomôcť aj v procese komplexnej akreditácie.

Záverečná III. etapa projektu, etapa pilotného overovania študijných programov, začala výučbou v zimnom semestri a bude pokračovať aj výučbou v letnom semestri 2014/2015. V súčasnosti sa pilotného overovania zúčastňuje spolu viac ako 80 študentov prvého a druhého ročníka štúdia PEVŠ a študentov v rámci programu Erasmus (FEP PEVŠ: 20 študentov, FI PEVŠ: 20 študentov, FP PEVŠ: viac ako 40 študentov). Pilotná výučba je zabezpečovaná predovšetkým internými pedagógmi PEVŠ, ktorí sa osobne spolupodieľali na príprave a vytvorení nových študijných programov, čím dochádza priamo k prenosu ich skúseností a získaných poznatkov do výučbového procesu. Samotné pilotné overovanie je zahrnuté v rámci štandardnej výučby vybraných predmetov a prebieha formou prednášok a cvičení v anglickom jazyku s testovaním v záverečnej časti.

Takto získané výstupy vo forme nových, otestovaných a overených učebných textov a študijných materiálov budú cenným prínosom nielen pre ďalšie rozširovanie študijných programov na fakultách PEVŠ, ale aj pre prípravu na akreditáciu týchto študijných programov v anglickej jazykovej mutácii na jednotlivých fakultách PEVŠ. Vzdelávanie v cudzom jazyku na PEVŠ sa tak stane modernejším a prístupnejším nielen pre študentov zo Slovenska, ale aj pre študentov zo zahraničia, ktorí vďaka získanému vzdelaniu a novým formám štúdia získajú lepšie uplatnenie v praxi. Prostredníctvom novej ponuky študijných programov, vyučovaných v anglickom jazyku, sa vytvára nový priestor pre štúdium zahraničných uchádzačov na Paneurópskej vysokej škole.

„MODERNÉ VZDELÁVANIE PRE VEDOMOSTNÚ SPOLOČNOSŤ – PROJEKT JE SPOLUFINANCOVANÝ ZO ZDROJOV EÚ“

NÁZOV PROJEKTU

Medzinárodnou spoluprácou ku kvalite vzdelávania Paneurópskej vysokej školy

DRUH PROJEKTU

Dopytovo – orientovaný projekt

KÓD VÝZVY

OPV-2012/4.2/04-SORO

OPERAČNÝ PROGRAM

OP Vzdelávanie

PRIORITNÁ OS

Prioritná os 4 - Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK

OPATRENIE

4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania

ITMS KÓD PROJEKTU

26140230012

VÝŠKA NFP

428 338,70 EUR

TERMÍN REALIZÁCIE PROJEKTU

01/2013 – 06/2015

Karl Habsburg-Lotrinský SNAŽIM SA CHRÁNIŤ A ZACHOVAŤ KULTÚRNE DEDIČSTVO

TEXT: DOMINIKA DOJČANOVÁ, ADAM ŠEBESTA | TEXT: MARTIN NEDELIÁK

VNUK POSLEDNÉHO RAKÚSKEHO CÍSÁRA, UHORSKÉHO A ČESKÉHO KRÁĽA, KARLA I. OSLOVENIE „VAŠE VELIČENSTVO“ VŠAK NIE JE NA MIESTE. AKO PILOT, KAPITÁN V RAKÚSKEJ ARMÁDE, SA VENUJE OCHRANE KULTÚRNEHO DEDIČSTVA A ZACHOVANIU EURÓPSKEJ IDENTITY. PANEURÓPSKA VYSOKÁ ŠKOLA UDELILA KARLOVI HABSBUGOVI-LOTRINSKÉMU ČESTNÝ TITUL „DOCTOR HONORIS CAUSA“.

ZA UPLYNULÉ ROKY STE NIEKOĽKOKRÁT NAVŠTÍVILI SLOVENSKO. CÍTITE URČITÉ PREPOJENIE SO SLOVENSKOM A ĽUĎMI, KTORÍ TU ŽIJÚ? Slovensko patrí ku krajinám strednej Európy a vďaka svojej unikátnej stredo európskej kultúre, vo mne vyvoláva pocit domova. Stredná Európa bola vždy rozhodujúcim činiteľom európskej identity, keďže sa nachádza na

križovatke hlavných európskych kultúr. Na Paneurópskej vysokej škole a v Paneurópskej únii mám veľa priateľov a známych. Väzba medzi Paneurópon v Rakúsku a Paneurópskou úniou na Slovensku bola vždy veľmi silná.

PATRÍTE K PRAVICOVO ORIENTOVANÝM, KONZERVATÍVNYM, AJ KEĎ PROGRESÍVNYM A OSVIETENÝM

POLITIKOM. MYSLÍTE SI, ŽE BY SA SLOVENSKO MALO POUČIŤ Z AKTUÁLNEHO RAKÚSKEHO MODELU SOCIÁLNEHO ŠTÁTU? Nezaraďujem sa ani k pravičiarom ani k ľavičiarom, no mám svoje zásady, ktorých sa držím. Keď sa pozriete na model sociálneho štátu, treba si uvedomiť, že štát môže distribuovať len to, čo vzal od svojich obyvateľov,

prípadne budúcich generácií. Keďže Slovensko má rovnú daň, bolo pre investorov vždy atraktívne. Netreba zabúdať, že sú to práve podnikatelia, ktorí vytvárajú pracovné pozície, nie štát.

SLUŽITE AKO PILOT – KAPITÁN V RAKÚSKEJ ARMÁDE A ZÁROVEŇ STE SÚČASŤOU MISIÍ ORGANIZÁCIE SPOJENÝCH NÁRODOV ZAMERA-

NÝCH NA OCHRANU KULTÚRNEHO DEDIČSTVA. TIETO AKTIVITY VÁS ROBIA NIELEN UNIKÁTNYM, ALE AJ MIERUMILOVNÝM ČLOVEKOM. AKÁ JE VAŠA HLAVNÁ MOTIVÁCIA TOĽKO PRÁCOVAŤ?

V dnešnej modernej dobe plnej konfliktov sa primárnymi obeťami stávajú identity ľudí. Prostredníctvom práce sa snažím chrániť a zachovať kultúrne dedičstvo, a tým pádom aj ľudskú identitu.

DO AKEJ MIERY MÁ ZÁPADNÁ CIVILIZÁCIA SVOJ PODIEL VINY NA CHUDBE, UTRPENÍ A DESTABILIZÁCII V AFRIKE A NA BLÍZKOM VÝCHODE?

Západný svet, so svojím neúpros-ným systémom koloniálnych ríš, zaobchádzal nedôstojne hlavne s Afrikou. Veľa problémov, ktoré vidíme v dnešnej dobe, vyplývajú z toho, že západné krajiny v tomto regióne nikdy nezorganizovali systematický prechod z područia imperialistických veľmocí do moderných štátov. Preto nesú bývalé koloniálne veľmoci veľkú vinu za súčasnú situáciu v spomínaných regiónoch. Som hrdý na to, že stredná Európa nebola

nikdy súčasťou takéhoto diania.

ČO VÁM CHÝBA Z HABSBURSKEJ RÍŠE NAJVIAC? NIEKTORÉ ČASTI SLOVENSKA BOLI EKONOMICKY NAJROZVINUTEJŠIMI ČASŤAMI V CELEJ RÍŠI, NAPRÍKLAD BANÍCKE MESTÁ.

Existuje princíp pochádzajúci z čias Habsburgovcov, ktorý sa nazýva „Reichsidee“. Je takmer nemožné preložiť ho, keďže v doslovnom preklade má úplne iný význam. Reichsidee je pravidlo nadnárodného práva spojené so zásadami subsidiarity. Bolo by skvelé, keby sa zaviedli tieto princípy vo forme smernice na úrovni európskej politiky.

ČO SI MYSLÍTE O SÚČASNEJ SITUÁCII V EURÓPSKEJ ÚNII? AKO POSLANEC EURÓPSKEHO PARLAMENTU STE MALI MOŽNOSŤ VIDIEŤ DO VNÚTRA BRUSELU.

Všetci vieme o kríze v Európskej únii. Zastávam názor, že je to skôr kríza politická ako ekonomická. Európska únia má kvalitné inštitúcie, ktoré sú v teórii založené na princípoch ako právny štát, subsidiarita a podobne. Bohužiaľ, niekedy sa na najdôležitejšie princípy v každodennom

politickom živote zabúda. Európa sa potrebuje menej sústrediť na byrokráciu a viac na základné myšlienky, ako sú európska zahraničná a bezpečnostná politika.

AKO VEĽMI SA VAŠE NÁZORY ZMENILI OD ČIAS, KEĎ STE BOLI ŠTUDENTOM VYSOKEJ ŠKOLY? Myslím si, že sa stále riadim rovnakými zásadami, ako keď som bol študent.

PANEURÓPSKA VYSOKÁ ŠKOLA VÁM UDELILA ČESTNÝ DOKTORÁT „DOCTOR HONORIS CAUSA“. ČO PRE VÁS TOTO OCENENIE ZNAMENÁ?

Je to pre mňa veľká česť a povzbudenie pokračovať v mojej práci. Ako som spomenul vo svojom príhovore počas akademickej slávnosti, existuje úzke spojenie medzi mojím pôsobením v modrom štíte a prácou pre Paneurópu a Paneurópsku vysokú školu v Bratislave.

ČO SI MYSLÍTE O MODELI SÚKROMNÉHO VZDELÁVANIA?

Som presvedčený, že súkromné vzdelávanie je nevyhnutnou súčasťou tvorby nášho systému.

Môže byť flexibilné a oveľa nezávislejšie ako štátna inštitúcia.

S CIEĽOM ZLEPŠIŤ POSTAVENIE RODINY VZNIKLA NA SLOVENSKU INICIATÍVA S NÁZVOM „ALIANCIA PRE RODINU“. VYZBIERALO SA V NEJ VIAC AKO 400 000 PODPISOV, DOSTATOK NA TO, ABY SA KONALO ŠTÁTNE REFERENDUM. NIEKTORÉ OTÁZKY V REFERENDE SA PRIKLÁŇAJÚ AJ K VŠEOBECNÉMU ZÁKAZU POVOLIŤ REGISTROVANÉ PARTNERSTVÁ NA SLOVENSKU. AKÝ JE ROZDIEL MEDZI SLOVENSKÝM A RAKÚSKYM KONZERVATIVIZMOM?

Toto je možno dôsledok predchádzajúceho režimu. Konzervatívni ľudia v Rakúsku dlho žili v domnienke, že štát bude chrániť ich hodnoty. Keď si uvedomili, že štát a doba sa zmenili, bolo už neskoro. Takzvaná občianska spoločnosť v Rakúsku nie je konzervatívna. Na Slovensku si počas socializmu ľudia uvedomovali, že štát nepracuje v ich prospech. Po 1989 vznikla konzervatívna občianska spoločnosť, ktorá je na Slovensku silnejšia ako tá v Rakúsku. *like*

SAMIR HUSNI

Mr. Magazine™

*Srdce mi začalo pumpovať
atrament namiesto krvi*

SVETOVU UZNÁVANÝ ANALYTIK V OBLASTI TLAČENÝCH MÉDIÍ, ŠPECIALISTA NA MAGAZÍNOVÚ TVORBU, KU KTORÉMU SI CHODIA PO RADU NAJVÄČŠÍ MEDIÁLNI GIGANTI AMERICKÉHO I EURÓPSKEHO TRHU. CESTUJE PO SVETE, ABY NEUSTÁLE SKÚMAL NOVINY A ČASOPISY. **SAMIR "MR. MAGAZINE"™ HUSNI, PHD.**, PEDAGÓG UNIVERSITY OF MISSISSIPPI, NAVŠTÍVIL AJ PANEURÓPSKU VYSOKÚ ŠKOLU. LIKE SI NENECHAL UJSTĚ PRÍLEŽITOSŤ VYSPovedAŤ ŠPIČKOVÉHO ODBORNIKA, KTORÝ NÁM POROZPRÁVAL PRÍBEH, AKO SA VÁŠEŇ LIBANONSKÉHO CHLAPCA STALA SPLNENÝM SNOM A MEDZINÁRODNE ZNÁMOU ZNAČKOU.

UŽ NA PRVÝ POHĽAD UPÚTA VAŠA PREZÝVKA MR. MAGAZINE™. AKO VZNIKLA?

V roku 1986 som mal študenta, ktorý nevedel vysloviť Samir alebo Husni. Začal ma preto volať Mr. Magazine. Na konci semestra mi venoval plaketu s menovkou: Mister Magazine Samir A. Husni. Položil som si ju na stôl. Keď o mne v roku 1989 písali v New York Times, poslali za mnou fotografa a menovka bola stále na stole. Ľudia ma začali volať Mr. Magazine. Pridal som TM, oficiálny trade mark. Z ničoho nič som sa stal chodiacou značkou.

PRÍBEH SVETOVO UZNÁVANÉHO ANALYTIKA VŠAK ZAČAL INDE, NEŽ V USA...

Keď sa na to spätne pozerám, je to úžasné. Dieťa z Libanonu žije svoj sen. Narodil som sa v Tripolise. Na začiatku šesťdesiatych rokov som ako dieťa videl v televízii reklamu na nový časopis. Bol to Superman a hneď som si ho išiel kúpiť. Keď som sa dotkol

časopisu, akoby sa atrament dostal do mojej krvi a srdce mi začalo pumpovať atrament namiesto krvi. Vtedy som vedel, že toto je to, čo chcem robiť. Cez prázdniny som tvoril vlastné noviny – počúval som rádio a písal správy. Bol som majiteľ, vydavateľ, šéfredaktor, redaktor a jediný čitateľ.

TROCHU NETRADIČNÉ DETSTVO, NIE?

Mama sa ma pýtala, prečo sa nejdem hrať von ako ostatné deti. Ani sa jej nesnívalo, že moje hobby sa pretaví do môjho vzdelania a do profesie. Nech je jej zem ľahká, nikdy sa nezmenila. Vždy, keď ma prišla pozrieť, pýtala sa: Prečo vyhadzuješ toľko peňazí a načo ti je pätnásť novín denne?

KEDY STE SA DOSTALI K SERIÓZNEJŠÍM ČASOPISOM?

Môj starší brat dostal na strednej škole úlohu priniesť magazín Time. Pamätám si, ako som ho prosil, aby som sa

mohol pozrieť. Nedovolil mi ani len dotknúť sa časopisu, kým ho neprečítal. Listoval som si v Time, pozeral, čo je na obálke. Sníval som o tom, vidieť, ako robia číslo Time. Dnes im dávam rady. Sny sa plnia. Ak nasledujete svoju vášeň a rozvíjate dar od Boha, uspejete.

DOBRE ZNÁMKY VÁS DOSTALI Z LIBANONU NA UNIVERZITU V USA.

Počas vysokej školy som pracoval vo viacerých magazínoch, bol som šťastný. Ani mi nenapadlo, že opustím Libanon. Môj príchod do USA sa podobal tomu, keď dieťa vojde do obchodu so sladkosťami. Myslel som si, že v Libanone máme veľa magazínov, no keď som prišiel do stánku v Amerike, povedal som iba wow! Žil som zo štipendia a musel si vybrať medzi jedlom a magazínmi. Radšej som zvolil časopisy, než v ten deň jesť. V USA som zistil, že nikto neštuduje biznis stránku magazínov. Všetci skúmali obsah, formu. Nikto sa nepýtal:

Čo robí magazín úspešným? Čo spôsobí, že neuspeje?

EXISTUJÚ PRAVIDLÁ ÚSPEŠNÉHO MAGAZÍNU?

Neexistuje univerzálna formula. V máji som v Juhoafrickej republike vyšiel na vrch Stolovej hory a hovorím: Bože, daj mi desatoro dobrého magazínu. Žiadne tabuľky neprišli (smiech). Pravidlo číslo jeden: Zamilujte sa do svojho publika. Pravidlo číslo dva: Ak máte pochybnosti, zamiľujte sa do svojho publika. Treba vedieť, kto sú moji čitatelia a nájsť takých, ktorí sú ochotní časopis si kúpiť a môžu si ho dovoliť. Zabudnime na print, papier, pixely na obrazovke. Vráťme sa k publiku. Musíme si s ním vytvoriť vzťah. Nemôžeme si dovoliť spoliehať sa na tretiu osobu.

TRETIU OSOBU?

Reklamu. Dlhé roky sme sa na ňu spoliehali. Dnes odchádza z tlače priamo k zákazníkovi. Klubové karty v supermarke-

te prezradia, čo nakupujeme. Google vie o nás viac než naši partneri. Každý krok na internete zanecháva stopu.

AKÝ VZŤAH TREBA S ČITATEĽMI BUDOVAŤ?

Aký chcete. Napríklad milostnú aféru. Viete, že raz skončí. Keď zvolili Baracka Obamu za prezidenta, niektoré noviny museli spustiť druhé vydanie, no na druhý deň si ich už toľkí nekúpili. Keď zomrel Michael Jackson, ľudia kupovali magazíny, ktoré o ňom písali. Tržba bola až 55 miliónov dolárov. Pozrite sa na magazíny o svadbe. Zosobášite sa a prestanete ich kupovať. Existujú časopisy, ktoré si vybudovali dlhodobý vzťah s čitateľmi. Vanity Fair, Time. Aj keď ich ľudia neprečítajú celé, radi ich majú položené na stolíku.

PREČO SME PRESTALI SKÚMAŤ PUBLIKUM?

Jediné, čo nás zaujíma, sú čísla a tie nikdy nebudú riešením. Trávte čas s čitateľmi. Nerobte výskumy a fokusové skupiny. Pozvite ich na obed.

RADÍTE SVETOVO UZNÁVANÝM ČASOPISOM. AKO PREBIEHAJÚ VAŠE KONZULTÁCIE?

Predstavte si: Spravíte z časopisu ľudskú bytosť. Kto a čo by to bolo za človeka? Žena? Muž? Starý? Mladý? Vezmite tú ľudskú bytosť a vytvorte kontakt s ďalším človekom – čitateľom. Ako by začala konverzácia? Keby mi živý časopis každé ráno klopal na dvere, tváril by som sa otrávene alebo by som sa nevedel dočkať?

ČAKÁ TLAČOVÉ MÉDIÁ KONIEC? NAHRADIA ICH DIGITÁLNE?

Je to mýtus. Digitálne portály rozbiehajú tlačené verzie. Mysleli sme si, že print skončí, no to bola chyba. Keď prišlo rádio, myslieť sme si to isté – načo by sme čítali noviny, keď môžeme počúvať rádio? Budúcnosť médií je spoločná. Moji študenti trávajú na digitálnych zariadeniach väčšinu dňa. Ale keď chcú časopis, idú do stánku.

SAMIR "MR. MAGAZINE™" HUSNI

Narodil sa v roku 1953 v libanonskom Tripolise. Prvú skúsenosť v médiách mal už ako tínedžer – písal pre časopis Music o rock'n'rollovej hudbe, neprekážalo mu ani to, že až po polroku si uvedomil, že pracuje zadarmo. Výborný prospech mu priniesol štipendium na University of North Texas, kde študoval žurnalistiku. Doktorát získal na University of Missouri v roku 1983. Už tridsať rokov pôsobí na University of Mississippi v americkom meste Oxford. Ako analytika ho oslovujú najväčšie mediálne korporácie a svetoví giganti v oblasti magazínovej tvorby. Je vášnivým zberateľom magazínov každého druhu, dnes má už vyše 30 000 prvých vydaní časopisov. Ako dieťa sa začítal do časopisu natoľko, že sa stal účastníkom autonehody – jeho prvé slová po prebudení v nemocnici boli: Kde je môj magazín?

MOŽNO POVEDAŤ, ŽE INTERNET BERIE ZISK TLAČENÝM MÉDIÁM?

Je to ako s milenkou. V roku 2008 sme začali robiť všetko pre našu milenkú, digitálne médiá. Dokonca sme začali brať peniaze z printu. O päť rokov sme sa zobudili a zistili sme, že sme z digitálu takmer nič nezarobili. V USA ešte stále väčšina peňazí ide printu. Prečo by sme sa k digitálu mali správať ako k milenke? Nemôžeme žiť ako šťastná rodina? Prečo musíme podvieť printovú manželku s digitálnou milenkou?

TLAČENÝ ČASOPIS SI TREBA KÚPIŤ, NA INTERNETE JE OBSAH VÄČŠINOU ZADARMO.

Čas sú peniaze. Keď uvidím magazín na stole, investujem do neho svoj čas? Dnes sú v médiách dve veci, s ktorými musíme bojovať. Čas a pozornosť. Ako novinár musím najskôr získať vašu pozornosť a potom vám dať nejakú hodnotu za váš čas. To je otázka dnešnej novinárčiny. Nie sú to klasické otázky: Kto? Čo? Kedy? Ako? Prečo? Používam skratku WIIFM – What is in it for me? Čo z toho mám ja? Tri I symbolizujú aj trikrát zámeno Ja – všetko je o mne ako o čitateľovi. Keď strávim pätnásť minút s magazínom, čo z toho mám?

ČO SI MYSLÍTE O SPOPLATNENÍ OBSAHU NA WEBE?

V deväťdesiatych rokoch sme spravili chybu. Vytvorili sme

informačnú sociálnu podporu, všetko sme dali na internet zadarmo. A teraz to chceme spoplatniť. Dnešná generácia sa vynájde, ako to získať bezplatne. Preto je dôležité vytvoriť niečo unikátne. Keby ste mali osemstranovú prílohu o dianí na Ukrajine zadarmo, prečo by za to niekto platil? Ale ak prílohu čitateľ nájde v platenej zóne na webe, ide o exkluzívne informácie, do ktorých chce investovať. Kedysi bol náš džob poskytovať ľuďom informácie. Dnes môže informáciu vytvoriť hocikto s prístupom na internet. Konkurencia je silná. Musíme byť kurátori informácií, tvorcovia riešení, no najmä – tvorcovia zážitku. Akékoľvek médium využijeme, musíme priniesť zážitok.

AKÁ BUDÚCNOSŤ ČAKÁ TLAČENÉ ČASOPISY?

David Carey, CEO Hearst Corporation, mi povedal, že nemôžeme tvoriť print tak, ako pred piatimi rokmi. Investuje do tlačných médií. Denníky sa musia stať týždenníkmi na dennej báze. Týždenníky sa musia stať mesačníkmi na týždennej frekvencii. Mesačníky sa musia stať tým, čomu hovoríme coffee table magazines. Preto je dôležitý papier, na aký mesačník tlačíte. Ak mi dáte niečo na zošitovom papieri, nemá to pre mňa hodnotu, je to na jednorazové použitie. To je problém digitálnych médií. Print je permanentný.

SNÍVAL SOM O TOM, VIDIEŤ, AKO ROBIA ČÍSLO TIME. DNES IM DÁVAM RADY. SNY SA PLNIA.

ČÍM SA RIADITE VY AKO VYSOKOŠKOLSKÝ PEDAGÓG?

Keď som začal učiť, sľúbil som si dve veci: Nikdy nebudem čítať z učebnice a vždy budem dbať na súčasnosť. Profesori, ktorí ma učili v osemdesiatych rokoch, rozprávali príbehy z päťdesiatych rokov, niektorí iba čítali z kníh. Nemôžete učiť o dnešných médiách, ak nie ste súčasťou dnešných médií. Časy sa menia. Web som si založil ešte v časoch, keď webové stránky boli v plienkach, pravidelne píšem na blog, som na Facebooku... Vždy hovorím ľuďom na fakulte: Vážte si študentov, nie sú to žiadni hlupáci. To znamená dbať aj o svoj výzor. Neučím bez kravaty. Študentom na začiatku semestra vravím, že keď ma uvidia dvakrát s rovnakou kravatou, automaticky prešli a majú A.

UŽ SA TO STALO?

(Smiech) Mám 1800 kravát. Z jednej skrine ich vyberám a do druhej odkladám. Ešte sa mi to nestalo. Žiadne Áčka zadarmo. *Liba*

CEZ ERASMUS DO SUOMI

krajiny zázrakov

ŠTUDENTI, KTORÍ SA HLÁSIA NA ERASMUS, SI ČASTO VYBERAJÚ NAJMÄ JUŽNEJŠIE KRAJINY. MÔŽU SI TAK UŽÍVAŤ TEPLÉ LETNÉ POČASIE AJ VTĚDY, KEĎ JE U NÁS ZIMA. MNOHÍ BOLI PRETO ZASKOČENÍ, KEĎ SME SI SO SPOLUŽIAČKOU SOŇOU VYBRALI SEVER A ROZHODLI SA ÍŠŤ DO FÍNSKA.

Mnohí nás pred odchodom upozorňovali, či si uvedomujeme, do čoho ideme. Hoci mi to najskôr neprekážalo, po čase mi už poznámky, ako zamrznem, skrachujem, že sa s tichými Fínmi unudím, začali liezť na nervy. Obavy blízkeho okolia narastali a či sme už chceli alebo nie, neistota postupne vhupla aj do našich hláv. Prvotné zoznámenie sa s pre nás absolútne neznámym mestom Kuopio však bolo ozaj jemným šokom. Prišli sme na letisko obklopené lesom. Ako mladej duši mi v prvom rade predsa len napadlo to staré známe: „A čo tu budem vlastne štyri mesiace robiť?“ Dievčiny zvyknuté na bratislavské ovzdušie, čaro obchodných domov a večerných podnikov sa dostali do niečoho absolútne neznámeho.

ZAMILOVANIE SA DO KRAJINY PRIŠLO RÝCHLO
Ale strach z neznámeho rýchlo prerástol v nadšenie. Absolútne zamilovanie sa do krajiny, tak vzdialenej tej našej, nielen kilometrami, ale aj kultúrou a spoločnosťou. Zo začiatku sme boli doslova zaskočené poctivosťou Fínov, ako aj ich nekončiacou sa srdečnosťou. Počas dňa panoval v uliciach pokoj a cez noc nastúpila fínska zábava. V tomto prípade treba podotknúť, že severská povaha je skutočne nevyspytateľná, nakoľko ľudia boli cez deň pokojní a tichí, keď sa však v noci odviazali, neraz behali po uliciach úplne nahí. Ľudia okolo to však nebrali ako výtržníctvo, ale potrebu mládeže vyblázniť sa.

Ako sme mali neskôr možnosť zistiť, severania z krajiny tisícich jazier obľubujú karaoke. Naoko nič zvláštne, predstavte si však prespievavanie piesní vo fínčine. Tento jazyk je naozaj šialený a kto sa domnieva, že je veľmi podobný maďarčine, mylí sa. Reč v tejto krajine je absolútne jedinečná a ako nám sami Fíni povedali, jediný jazyk, ktorý je mu príbuzný, je estónčina. Tá je však pre nás Slovákov ešte väčšou neznámou. O to viac sme sa v škole na hodinách tunajšieho jazyka zabavili.

AKO FÍNI NEPOZNAJÚ STRES

Štúdium bolo pre nás trochu zložité, keďže sme sa vybrali na školu, kde nebola masmediálna komunikácia, ktorú študujeme na PEVŠ. Občas bol pohľad na nás asi úsmevný, keď sme zmätené a vystrašené behali po škole s otázkou, čo máme robiť. Veď o našich predmetoch sme prakticky nič nevedeli. V tomto prípade nás zachránil povestný fínsky pokoj. Keď sme prišli za profesor-mi, či vedením školy, boli dosť prekvapení a nerozumeli, prečo stresujeme. Na všetko nám vždy odvetili, nech si nerobíme starosti a všetko sa vyrieši. A ono to tak skutočne bolo. Fínske školy dávajú v tomto smere jasné heslo: „Nerobte zbytočnú paniku.“ Toto pravidlo sa nám vrylo do pamäte a prístup profesorov sme preto nadovšetko ocenili.

ZAMILOVANIE SA DO KRAJINY NEZASTAVÍ ANI MRAZIVÉ POČASIE

Hoci si milovníci slnka a tepla isto povedia, že túto krajinu navštíviť nemusia, nespoznáť tajomstvá a krásy fínskej spoločnosti a prírody by bol absolútny hriech. Samozrejme, je pravdou, že tento chladný kraj je kvôli nedostatku slnka najvyšším spotrebiteľom kávy na svete, ako sme však zistili, je to sila zvyku.

Domáci si ťažké chvíle v chladnom počasí spríjemňovali všemožnými chutnými koláčikmi, či fínskou klasikou – saunou. Na tú sme si veľmi rýchlo zvykli aj my. Povedzme si úprimne, keď chodíte deň, čo deň mrazivými uličkami, nie je nič lepšie ako zakončiť deň vo vyhriatej saune. Ako sme sa dozvedeli, takmer každý jeden Fín mal tú svoju súkromnú aj doma. Bez ohľadu na to, či býval v byte alebo dome. Čo sa týka našej skúsenosti, boli sme na seba pyšní, keď sme sa odvážili zo sauny skočiť do ľadovej vody jazera. Až neskôr sme zostali zaskočené, keď nám domáci povedali, že väčšina Fínov do takej studenej vody nikdy nevliezla. V tomto prípade ide skôr o odvážnu turistickú atrakciu.

CESTA NA SEVER ZA SANTA CLAUSOM

Ak sa niekto spýta, čo bolo pre nás najväčším zážitkom, odpoveď bude jednoznačná: Laponsko! Cesta na sever krajiny tisícich jazier je najkrajšou cestovateľskou skúsenosťou v živote. So Soňou sme sa na toto čarovné miesto vybrali v predvianočnom čase, vlani v decembri. V tomto prípade však treba jednoznačne hodiť za hlavu všetky možné predsudky a strach zo zimy. O tomto čase sú v Laponsku teploty ako mínus 20 či mínus 30 stupňov bežné. Štvoro ponožiek, poriadne topánky a oblečenie vám však zaistia, že si

HOCI SI MILOVNÍCI SLNKA A TEPLA ISTO Povedia, že túto krajinu navštíviť nemusia, nespoznáť tajomstvá a krásy fínskej spoločnosti a prírody by bol absolútny hriech.

toto magické miesto užijete naplno. Áno, pravdou je, že nám to naše vrstvené oblečenie zabralo veľa energie a času. Spomínam si, ako sme nadávali, že sa s tromi svetrami a hrubou bundou nedokážeme hýbať. Čo by sme však teraz dali za to, aby sme sa vrátili späť...

Cestou na sever tejto chladnej krajiny sme zastavili pri pomyselnej čiare polárneho kruhu. Na jeho hranici sa totiž nachádza Santa Claus Village, teda domov bradatého chlapíka, ktorý na Vianoce nosí všetkým darčeky. Malebné miesto ešte väčšmi dopĺňajú Santove soby, ako aj pošta s vernými pomocníkmi – škriatkami.

KRAJINA, KTORÁ OČARÍ KAŽDÉHO

Laponsko je však zaujímavé aj pre ľudí, ktorým nosí darčeky Ježiško či Dedo Mráz. Soby, losy, husky, neuveriteľné okolie, či nočná obloha plná hviezd takých jasných, že vám svietia na cestu. Toto miesto ponúka nespočetné množstvo zážitkov. Všetkým však jednoznačne kraľuje polárna žiara. Aj my sme patrili medzi šťastlivcov, ktorí ju videli a tento úkaz odporúčam každému zažiť. Je to práve tento prírodný úkaz, ktorý dodáva chladnej krajine magický nádych.

Fínsko je miesto, ktoré očarí a jeho krásy dokážu človeka dostať do eufórie. Počas štyroch mesiacov sme spoznali, čo je to trpezlivosť a česťnosť. Užili sme si hokej, potulky v Helsinkách, odviezli sa na saniah so sobmi či psami husky a kúpali v zamrznutých jazerách. Okúsili sme pocit, keď slnko vychádza o jedenástej a zapadá o tretej poobede a aké je to so zahanbením pred Fínmi vyplúť obľúbené cukríky samiakki, ktoré sú tak slané, že ich nedokážete prehltnúť. Zážitkov máme mnoho, ťažko vybrať tie naj. Jednoznačne odporúčam okúsiť Fínsko na vlastnej koži. *Lika*

SÚBEŽNÉ ŠTÚDIUM

multitasking

V ŠKOLSKEJ PRAXI

PANEURÓPSKA VYSOKÁ ŠKOLA UMOŽŇUJE SVOJIM ŠTUDENTOM ABSOLVOVAŤ SÚBEŽNÉ ŠTÚDIUM AKREDITOVANÝCH ŠTUDIJNÝCH PROGRAMOV NA DVOCH FAKULTÁCH NARAZ. IDE O SÚBEŽNÉ ALEBO AJ TAKZVANÉ PARALELNÉ ŠTÚDIUM. ŠTUDOVAŤ SÚBEŽNE MÔŽETE S VYUŽITÍM MOŽNOSTÍ, KTORÉ POSKYTUJE KOMBINÁCIA DENNEJ A EXTERNEJ FORMY ŠTÚDIA. TAKÚTO FORMU ŠKOLA UMOŽŇUJE ŠTUDENTOM NA VŠETKÝCH TROCH STUPŇOCH VYSOKOŠKOLSKÉHO ŠTÚDIA. MY VÁM PRI-
NÁŠAME NÁVOD, AKO NA TO A ODPOVEĎ NA NAJČASTEJŠIE OTÁZKY, KTORÉ VÁS POSTRETNÚ NA CESTE ZA ROZŠÍRENÝM VZDELANÍM.

KDE ZAČAŤ?

Ak ste sa rozhodli, že vzdelanie v jednom odbore je pre vás primálo, prvým krokom je rozhodnutie pre dva odbory štúdia. Podanie prihlášky o prijatie na súbežné štúdium môžete až po úspešnom absolvovaní prvého akademického roka na vašej kmeňovej fakulte. To znamená, že nato, aby vás prijali na súbežné štúdium, musíte hneď od začiatku štúdia dokázať, že na to máte. V prípade, že ste toto splnili, chýba vám už len jedna maličkosť. K prihláške na súbežné štúdium potrebujete stanovisko dekana fakulty. Toto vyjadrenie získate na vašej kmeňovej fakulte.

MÁTE NA TO?

Podanie žiadosti o súbežné štúdium je jednoduchšie ako rozhodnutie venovať sa štúdiu naplno. No len podanie prihlášky vám, bohužiaľ, nestačí. Na prijatie na vami vybratú fakultu potrebujete úspešne zvládnuť taktiež prijímacie skúšky. Táto povinnosť vám odpadá jedine v prípade, že ste v minulom akademickom roku dosiahli vážený študijný priemer do 1,50.

To, či na to máte, nezáleží len na vašich vedomostiach a študijných výsledkoch, ale aj od finančnej situácie. Zadarmo to nebude. Paneurópska vysoká škola upravila ceny prijímajúcej fakulty v prípade súbežného štúdia. V prípade, že máte na kmeňovej fakulte vážený priemer lepší alebo rovnajúci sa 1,50, bude výška školného 50 % zo sumy schváleného školného pre prijímajúcu fakultu.

Ak je váš priemer vyšší ako 1,50, už to nie je také ružové. V takom prípade je výška druhého školného 80 % z celkovej sumy schváleného školného pre druhú fakultu, ktorú ste si vybrali. Táto suma zabezpečuje sťažené podmienky, ktoré možno nie sú pre každého, súbežné štúdium však určite stojí zato.

KTO A PREČO?

Na Paneurópskej vysokej škole v súčasnosti súbežne študuje 15 študentov. Všetci sú dôkazom toho, že keď sa chce, tak sa dá. Aj vyštudovať dve vysoké školy naraz. V tomto prípade dva študijné odbory na tej istej škole.

Na otázku, prečo si vybrala súbežné štúdium nám odpovedala Michaela Vančová, ktorá študuje na fakulte ekonómie a podnikania a zároveň na fakulte psychológie. „Psychológia ma vždy zaujímala, ale podľa mojich rodičov je ekonómia základ všetkého. Uzavreli sme spolu dohodu, že buď

budem študovať len ekonómiu, alebo môžem skúsiť obe naraz. Mne to jednoducho nedalo, chcela som to aspoň skúsiť,“ hovorí Michaela.

Podobné dôvody majú všetci študenti, ktorí sa rozhodli zvládnuť viac ako zvládajú ich rovesníci a spolužiaci. Má to veľa výhod nielen pre vás, ale aj pre vaše uplatnenie v praxi.

„Podľa mňa je akákoľvek kombinácia, právo – ekonómia, právo – psychológia, masmédiá – psychológia a tak ďalej, lepšia, ako dosiahnuť iba jedno vzdelanie. Človek je dvakrát viac kvalifikovaný ako väčšina ľudí v jeho veku,“ hovorí Mária Alkhimová na dokreslenie hlavnej výhody tohto typu štúdia. Súbežne študuje na fakulte ekonómie a podnikania a na fakulte masmédií.

VÝHODNÁ NEVÝHODA

Každá minca má dve strany a inak to nie je ani v prípade paralelného štúdia. Krása získania dvoch titulov v rovnakom čase predstavuje beh na dlhé trate, ktorý si treba vopred dobre premyslieť a nevzdať sa.

„Ja to vidím veľmi pozitívne, keďže sa to dá v takomto rozložení zvládať. Človeku sa neprelínajú hodiny ani semináre a vždy si dokáže nájsť čas aj na prepnutie sa do iného módu,“ hovorí Michaela.

Nie je to ľahké. Záujemcovia o súbežné štúdium, si musia uvedomiť, že tomu nestačí venovať len energiu, ale aj čas. Pri tomto štýle štúdia študentom neostáva čas na nič iné okrem školy. Na brigádu popri štúdiu môžete zabudnúť.

„Študujem naraz na fakulte masmédií a na fakulte ekonómie a podnikania. Na fakulte masmédií robíme počas semestra jednu prezentáciu a jednu seminárnu prácu pre jeden predmet. Na fakulte ekonómie a podnikania máme na každom predmete tri písomné práce,“ odpovedala Mária Alkhimová na otázku, aké je pre ňu súbežné štúdium.

Najväčším zadostučinením po všetkých komplikáciách a prekonaných prekážkach je pocit, že ste zvládli štúdium dvoch fakúlt naraz. Každý si môže zvoliť kombináciu predmetov, ktorá je pre neho ideálna a zaujímavá. Študent má väčší rozhľad a vie sa pohybovať v dvoch odboroch súčasne.

„Samozrejme, nie každý deň je ružový či veselý. Niektoré predmety sú ťažšie a vtedy sa človek zapotí, ale pri dobrej vôli a šťastí sa to podarí,“ dodáva Michaela Vančová. *Like*

PRE

DVA TITULY NARAZ
ŠIRŠÍ ROZSAH VEDOMOSTÍ
PREPOJENIE JEDNOTLIVÝCH PREDMETOV
PROFESIJNÉ VYUŽITIE
ZVÝŠÍ SA VAŠA HODNOTA NA JOB INTERVIEW

PROTI

FINANČNÁ NÁROČNOSŤ
ČASOVÁ NÁROČNOSŤ
VEĽKÝ TLAK NA PSYCHIKU
DVOJNÁSOBNÉ SKÚŠKOVÉ OBDOBIE

VIDEO MU PRINIESLO VIAC AKO 700 PRACOVNÝCH PONÚK

BACKPACKER INTERN

Mark van der Heijden PRACOVAL ŠEŠŤ ROKOV V REKLAME AKO COPYWRITER, KREATÍVEC. V JANUÁRI SA ROZHODOL ODÍŠŤ Z PRÁCE, ABY CESTOVAL ŠEŠŤ MESIACOV PO SVETE.

Nemal však dostatok peňazí, a tak spojil dve najväčšie vášne – cestovanie a kreatívnu prácu. Vznikol tak The Backpacker Intern. Vytvoril video, v ktorom ponúka prácu za jedlo a nocľah. V krátkom čase dostal sedemsto ponúk. Na začiatku od projektu nič neočakával. Zaujal však už aj Biely dom, kam ho pozvali ako jedného zo sto svetovo najvplyvnejších cestovateľských blogerov. Cestovateľský sen si plní už takmer rok. Počas krátkeho pobytu v Bratislave a popri stovkách pracovných príležitostí si našiel čas aj na rozhovor pre magazín Like.

VĎAKA VIDEO TI ZA CHVÍLKU PRIŠLO 700 PONÚK. MÁŠ ZA SEBOU PŘIBLIŽNE DVADSAŤ. KOĽKO SI MYS-LÍŠ, ŽE EŠTE VYSKÚŠAŠ?

Neviem. Chcel by som pokračovať v projekte aspoň jeden rok. Potom sa rozhodnem, čo ďalej. Či napíšem knihu, alebo budem pokračovať. Možno o mesiac budem mať iný názor. Všetko sa môže rýchlo zmeniť.

PRACOVAL SI PRE MNOŽSTVO SVETOVÝCH AJ NEZNÁMYCH SPO-

LOČNOSTÍ. V KTOREJ SA TI PÁČILO NAJVIAC?

Páčilo sa mi vo viacerých. Ale veľmi sa mi páčilo v Red Bulle. Pracoval som v ich kreatívnej agentúre. Všetci sú v jednej bu-dove a tak sa vždy pracuje s ľuď-mi, ktorí rozhodujú. Stierajú sa tak viaceré úrovne, ktoré proces rozhodovania bežne spomaľujú. To, čo vymyslíte, sa veľmi rýchlo môže stať skutočnosťou. Pracoval som na viacerých kampaniach pre ich športovcov. Robili sme brainstorming v starom lietadle počas lietania nad Salzburgom. Bol to fantastický zážitok.

NEBOLO STRESUJÚCE, KEĎ SI NENA-ŠIEL PRÁCU?

Nie. Predtým, ako som odišiel som už mal dohodnuté dve stá-že. Pôvodne to malo byť päť až šesť stáží. Ušetril by som nejaké peniaze, bolo by to cool, mal by som za sebou zaujímavý projekt. Čiže by malo byť jednoduché nájsť si prácu po návrate do Ho-landska. Ale potom prišlo toľko ponúk, že som sa tým vôbec nemusel zaoberať. Sem-tam sa stane, že nič nemám, ako naprí-klad na Slovensku, kde to trvalo dlhšie. Ale nebojím sa, viem, že vždy niečo nájdem. Je to aj nastavenie mysle – jednoducho nemám strach a viem, že všetko bude fajn.

VYMYSL EL SI MNOŽSTVO KAMPANÍ. AKO SA TI V HLAVE RODIA NÁPADY?

Je viac spôsobov. Samozrej-me, nie je to tak, že si sadnem a hneď sa spýtám nápady. Je to aj o rozvíjaní. Napríklad, chodím do múzeí, divadiel, do kina, čítam komixy. Prihováram sa cudzím ľuďom. Je veľa spôsobov. Ak pracujete na projekte o pive, tak musíte robiť veľa prieskumov. Musíte poznať danú značku lepšie ako brand manažér. Úplne všetko o nej. Inšpirácia aj intuícia sú založené na vedomostiach. Môžeme to prirovnáť k špongii. Všetky informácie nasajeme.

Potom sa nám v mozgu vytvorí prepojenia. Všetky nápady si zapisujete, kreslite. Nechajte to nachvíľu tak. Choďte si po-zrieť film alebo vybehnite von s kamarátmi. Potom na tom znovu začnete pracovať. Počas prestávky však vaše podvedomie na zadaní stále pracovalo. Preto majú niektorí ľudia najlepšie nápady ráno v sprche. Myseľ nad problémom podve-dome rozmýšľala. Keď na tom znova začnete pracovať, prídu úžasné nápady.

KREATÍVNA PRÁCA JE TEDA O NE-KONEČNOM PREMÝŠLANÍ. AKO ODDYCHUJEŠ?

Venujem sa sem-tam meditácií. Nie vždy sa mi to darí, nie vždy som sám. Prečistí vám to však myseľ, zrelaxuje vás to, upokojí. Je to veľmi príjemné, keď zrazu na nič nemyslíte. Dá vám to energiu myslieť znova.

PROJEKT MÁ UŽ ZA SEBOU TAKMER ROK. ZMENIL ŤA?

Viem, kto som a čo chcem. Ro-zumiem svetu lepšie. Mám viac rešpektu voči všetkým. Našiel som pokoj, som zrelaxovaný a šťastný. Snažím sa spraviť kaž-dý deň najlepším. Ak zomriem dnes, zomriem šťastný.

ČIŽE KTO SI?

Som Mark (smiech). Cestovať sám vám dáva veľa času myslieť, Všetky rozhodnutia musíte robiť sami. Vďaka tomuto viete lepšie, kto ste. Ako osobnosť viac rastiete. Rozprávate sa s rôznymi ľuďmi, učíte sa od nich. Môžete použiť to, čo vám sedí alebo vám to otvorí obzory. Poviete si wow! Nikdy si nad tým tak nerozmýš-ľal. Neustále tým rastiem na rôznych úrovniach.

KOĽKO STRÁN BY MALO TVOJE CV? (smiech) Neviem. Nepoužívam klasický životopis. Všetky moje skúsenosti píšem na LinkedIn. Tam je zoznam celkom dlhý.

Každú chvíľu mojim kontaktom vybehne notifikácia o novej práci a v úplne inej krajine. Je to celkom zábavné.

ČO ŤA NAJVIAC OBOHATIL POČAS ŠTÚDIA NA UNIVERZITE?

Bola to moja prvá stáž. Pracoval som vo firme, ktorá sa zaoberá kaviarňami v lyžiarskych stredis-kách. Vymýšľal som propagáciu rôznych produktov. Posielal som plány do firiem. Bol som odmietnutý asi 50krát. Nevzdával som sa. Jeden deň mi zazvonil telefón. Volal mi brand manažér čokoládového mlieka. Poslal som im plán a očakával som opäť odmietnutie. Ozvali sa mi naspäť. Veľmi sa im môj nápad páčil a chceli ho realizovať. Ostal som bez slov a s husou kožou. Keď sa to dozvedel môj šéf, zagrataloval mi, objal ma a tešil sa tiež. „Predal si svoj nápad!“ povedal. Prvý-krát som videl môj životný cieľ. Ľudia boli ochotní platiť za moje nápady. Konečne som vedel, čo chcem robiť. Na konci stáže ma šéf pozval na výlet do snowboar-dového strediska, kde mi všetko hradili. Videl som aj realizáciu môjho nápadu. Bolo to úžasné.

ČO BY SI PORADIL ŠTUDENTOM, KTORÍ KONČIA ŠTÚDIUM?

Je dôležité, aby ste boli k sebe naozaj úprimní. V hĺbke už viete odpoveď, čo ďalej. Viete čím chcete byť, stačí byť k sebe úprimný. Nemusíte vedieť od-poveď na to, čo by ste mali robiť v živote o desať rokov. Desať ro-kov (smiech), to je veľmi dlhý čas. Sústreďte sa na to, čo chcete tu a teraz. Choďte za tým. Možno to nebude ľahké, ale ak to naozaj chcete, tvrdo na tom pracujte a potom to bude jednoduch-šie. Menej sa obávajte, myslíte pozitívne a robte veci, aktivity a dostaňte sa do toho. *Like*

TEXT: NIKA MIČECHOVÁ
FOTO: ARCHÍV

Ak chcete vedieť viac o Markovom dobrodružstve, sledujte jeho blog na: thebackpackerintern.com alebo aj na Facebooku pod rovnakým názvom.

AJ NAPRIEK TOMU, ŽE SOM ČLOVEK Z PRAXE, STÁLE SA DOZVEDÁM NOVÉ VECI, KTORÉ SOM NEVEDEL. UČÍM SA A ROZŠIRUJEM SI OBZORY A TO JE PRESNE TO, ZA ČO SI PLATÍM.

Tomáš Sládeček KREATÍVNYM ČASTO CHÝBA ODVAHA A ODVÁŽNYM KREATIVITA

Z OBYČAJNÉHO PREDAJCU TELEFÓNOV SA STAL ÚSPESNÝM PRODUCENTOM S VLASTNOU FIRMOU.
TOMÁŠ SLÁDEČEK, ŠTUDENT FAKULTY MASMÉDIÍ, NÁM OKREM ZÁKULISNÝCH INFORMÁCIÍ PREZRADIL, AKO ZAČÍNAL A KAM SMERUJE.

PREČO SI SA PO ÔSMICH ROKOCH PRAXE ROZHODOL ŠTUDOVAŤ?

Potrebujem si rozšíriť obzory. Myslím si, že každý by sa mal vzdelávať. Niektorí možno číta veľa kníh, niektorí chodí na workshopy, niektorí si platí školenia. Ja chodím do školy. Sú ľudia, ktorí idú na rekvalifikačný kurz a nakoniec zistia, že ich baví niečo úplne iné. A to len preto, že skúsili niečo iné.

OPLATÍ SA PLATIŤ TOĽKO PEŇAZÍ ROČNE, ABY SI SI ROZŠÍRIL OBZORY?

Áno, pre mňa sa to oplatí. Ak človek vie, za čo platí, tak zato zaplatí. Paneurópska vysoká škola je suverénne najlepšia škola vo svojom odbore na Slovensku. Ostatné školy prevyšuje svojou úrovňou. Aj napriek tomu, že som človek z praxe, stále sa dozvedám nové veci, ktoré som nevedel. Učím sa a rozširujem si obzory a to je presne to, za čo si platím.

NA ČELE ZÁBAVY V MARKÍZE SI NAHRADIL GABIKU DROBOVÚ. ČO TOMU PREDCHÁDZALO A AKO SA TI TO PODARILLO?

Bola to viac-menej nechcená záležitosť. Gabika Drobová je moja veľmi dobrá kamarátka a fungovala v Markíze mnoho rokov ako šéfdramaturgička. Jej úlohou bolo vyberať televízne formáty, ktoré vo svete existujú, a ktoré by sa hodili na náš trh. Zo svojej pozície odchádzala, lebo ukončila svoju púť v televízii. Odišla do vlastnej televízie a začala sa venovať niečomu, čo ju viac bavilo a naplňalo. Vtedy sa zo mňa stal šéfproducent.

PODĽA ČOHO A S KÝM SI VYBERÁŠ ZNÁMYCH ĽUDÍ DO SVOJICH PROJEKTOV?

Je to proces. Slovo „vyberať“ nie je správne. Skôr by som to nazval tak, že dáme ľuďa na pľac a spoločným procesom dospejeme k tomu, aby bol program pestrý.

MÁTE KONKRÉTNE KRITÉRIÁ?

Podľa svojich najlepších vedomostí a podľa informácií ktoré o nich máme. Tie, samozrejme, môžu byť skreslené, ale sú verejne prístupné a existujú. Napríklad, keď som sa dozvedel, že Viktor Horian je homosexuál, dal som mu ponuku, aby tancoval v Let's Dance s chlapom. Povedali sme si, že sme už v piatom ročníku Let's dance, ktorý vyrábam ja ako producent a nič také tam ešte nebolo. Pre mňa je to zaujímavosť, trochu senzácia, že na Slovensku, ktoré je katolícko-kresťanskou krajinou, sme sa dopracovali k tomu, že sme dali do TV show dvoch homosexuálov, ktorí to dotiahli takmer do finále.

VYBERÁTE SI ĽUDÍ ZÁMERNE PODĽA ICH KONTROVERZNOSTI, ABY ROBILI SHOW?

V každom prípade to je televízna show, čiže prezentovať niekoho v televíznej show ako skvelého tanečníka, ak nie je tanečník, je neprimerané. Musíme ho prezentovať tým, čím je. Niektorí ľudia sa prezentujú ako komici, až uletení, a preto nás zaujali. Niektorí ľudia sú distingvovaní a držia úroveň. Aj tá show obahuje valčík, kde sa musíme tváriť vážne, aj cha-chu, kde sú šialené kostýmy a šialené výrazy.

TY, AKO PRODUCENT, SI SPÁJAL AJ PÁRY TANEČNÍK-CELEBRITA?

Nie, to je tímová práca. Nikto si nemôže povedať, že to vymyslel sám. Človek môže byť team líder tímu scenáristov alebo producentov, ale je to komunikácia. Sedíte za stolom, tvoríte, diskutujete, hádzate nápady. Vyslovíš možno 100 nápadov, z ktorých je 99 podľa teba hlúposť, ale niekto z teamu povie: „Nie, ten 63 nápad bol super.“

V ROKU 2012 SI BOL REŽISÉR V PROJEKTE DISKRIMINÁCIA SA NÁS (NE)DOTÝKA.

Tento projekt bol zadaním z úradu vlády Slovenskej republiky, ktorá nato vypísala verejné obstarávanie. Potrebovali, aby sme natočili osem dielov. Oni mali konkrétnych osem typov diskriminácií, ktoré na Slovensku registrujú a najviac ich trápia. Vypísali výberové konanie, aby našli produkciu, ktorá to dokáže sfilmovať a vyprodukovať jednoduché dokumenty, zrozumiteľné pre širokú verejnosť.

AKO SI SA DOSTAL K SVOJMU FILMÁRSKEMU ŽIVOTU?

Nechtiac. Vždy ma to zaujímalo, vždy som sa s tým hral, ale to, že by som cieleno po tom išiel, to nemôžem povedať. Preto som to ani nikdy neštudoval. V tej dobe som pracoval už v spoločnosti Orange ako predajca telefónov.

A POTOM?

Potom som mal zákazníka z produkčnej spoločnosti D.N.A. a možno práve tým, že tí ľudia boli skvelí a robili pekné projek-

ty, ma to zaujalo. Ponúkol mi spoluprácu a hneď, ako som to prijal, ma hodil do vody. Musel som sa naučiť plávať. Naučil som sa veci nie len produkčné, ale aj producerské. Niekedy dokonca aj kameramanské. Tá práca ma maximálne zaujala. Po určitej dobe fungovania s D.N.A. som sa osamostatnil a založil som si vlastnú firmu.

FIRMU VANTAGE.

Áno, VANTAGE. V preklade to znamená výhoda, výhodný. Najprv to malo byť Vantage full service, ale to nám už pripomínalo rôzne služby, ktoré by sme mohli poskytovať. Tiež to bolo prídlhé. Keď si predstavím, že niekomu diktujem moju mailovú adresu tomas.sladecek@vantagefullservice, tak si myslím, že by mi asi nikdy v živote e-mail neprišiel.

MOMENTÁLNE PRIPRAVUJEŠ V SPOLUPRÁCI S PEVŠ PREDPREMIÉRU SVOJHO NOVÉHO DOKUMENTÁRNEHO FILMU.

Natočili sme film, ktorý sa volá „5. Pluk – Misia Afganistan“. Je to už druhý v poradí, ktorý sme sa odvážili nakrúcať v Afganistane.

PRÍDE PO DOKUMENTÁRNOU FILME ČAS NA CELOVEČERNÝ HRANÝ FILM?

Snažím sa robiť to, čo ma baví a nehrniem sa do vecí, ktorým nerozumiem. V tomto momente si neviem predstaviť, že by som urobil celovečerný hraný film. Ale človek nikdy nevie. Možno sa mi raz dostane do rúk vynikajúci scenár a ja si poviem, že nadišiel ten čas, aby sme sa posunuli zase ďalej. *Like*

NÁSTRAHA JU POSUNULA A TERAZ MOTIVUJE OSTATNÝCH

NAOKO IDE O OBYČAJNÉ DIEVČA, KTORÉ RIEŠI KAŽDODENNÉ PROBLÉMY AKO KTKOLVEK INÝ. JEDNÝM Z JEJ KAŽDODENNÝCH PROBLÉMOV JE VŠAK AJ REUMA, KTORÚ JEJ ĽUDIA NEZÁVIDIA. JEJ PRÍSTUP K VECIAM JE VŠAK OBDIVUHODNÝ.

TEXT: NIKOLA RICHTEROVÁ
TEXT: SOŇA VOZÁROVÁ

Azda všetci z nás už prišli na to, že život nie je rozprávka a okrem krásnych vecí prináša aj nejaké tie nepríjemnejšie nástrahy. Zostáva však iba na nás, ako si s nimi dokážeme poradiť. Poučným príkladom je študentka Fakulty masmédií PEVŠ Šema Satkeová. Jej život je totiž natrvalo spojený s reumou. Ide o chorobu, ktorá sa vyznačuje zníženou pohyblivosťou, bolesťami kĺbov, svalov, či kostí. Ukutné bolesti človeku často takmer úplne znemožnia pohyb. Ľudia s reumou tak často zostávajú odkázaní na pomoc druhých.

Ako tvrdí Šema, každý si riadi život sám a je to len o tom, ako si nastavíte svoje priority. „Viem, že nie som a ani nebudem zdravý človek, a tak si inak uvedomujem hodnoty života. Neriešim nepodstatné maličkosti a viem sa tešiť aj z toho, že sa ráno postavím z postele bez veľkej námahy a dokážem sa učesať,“ hovorí študentka masmédií.

CHOROBA JU NAUČILA UŽITOČNÉ VECI

Odrazom dnešnej doby je často aj závisť a zbytočné porovnávanie sa s ostatnými. Práve reuma je pre Šemu dôvodom, prečo sa pozerá na veci inak. „Nerada sa ľutujem, preto sa porovnávam iba pri niečom takom, v čom na sebe viem a chcem popracovať. Je veľa vecí, v ktorých to nikam nevedie a bola by som z toho len zbytočne nešťastná, že to neviem zmeniť,“ dodala Šema a vybrala diár preplnený povinnosťami na dva týždne dopredu. Hoci má zdravotné ťažkosti, pracuje na sebe možno viac, ako ostatní. Najmä preto, lebo vie, že na to, aby sa zamestnala musí byť ozaj schopná. „Bolo ťažké nájsť si prácu, mám totiž bolesti a často som tak chorobou obmedzovaná. Napriek tomu mám dve práce. Jednu v oblasti médií, druhú v marketingu. Okrem toho máme s priateľom aj videoprodukčnú spoločnosť,“ prezradila aktívna študentka.

IDE ZA SVOJIM CIEĽOM

Šemu by sme mohli v tomto smere vnímať aj ako kariérnu motivátorku, ktorá by svojím príkladom mohla ľudí ťahať ďalej. „Myslím si, že ak niekto hovorí, že nevie nájsť prácu, tak je len lenivý, alebo ju v skutočnosti ani nechce nájsť,“ konštatuje. Mnohí ľudia podľa nej často riešia hlúposti namiesto toho, aby sa zaoberali podstatnými vecami. Ako sama tvrdí, v tomto prípade nemá zmysel obklopovať sa osobami, ktorým musíte neustále niečo dokazovať, ale takými, ktoré za vami stoja a majú vás radi. Veci, ktoré vás majú ťahať, by ste mali robiť v prvom rade pre seba a nie pre druhých. S podporou blízkych však dokáže človek predsa len viac. „Mám priateľa, ktorý je pre mňa obrovským šťastím. Je to moja bůtľavá vřba a zdravá polovička, môj lekár a občas aj ruky a nohy. Bez neho by som to nebola už ja,“ vraví Šema. „Okrem neho sa teším z rodiny, priateľov, či spolužiakov. Myslím, že sme na škole naozaj dobrá partia. Vedeli o mojej chorobe a podporovali ma, čo mi dosť pomohlo,“ dodala naša spolužiačka a my veríme, že ju úsmev a odhodlanie nikdy neopustia. *Like*

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Donec aliquam laculis quam. Pellentesque varius orci ex, at varius arcu mollis et. Maecenas sed porttitor lac, vitae pulvinar enim. Nulla elementum condimentum tunc in vulputate massa lobortis posuere. Sed hendrerit mi et blandit elit. Donec nunc varius sit eu finibus. Sed in felis enim. Phasellus vitae eros placerat porttitor nec vestibulum venenatis quam. Proin sapiam, nibh nec scelerisque elementum, ligula dolor vestibulum purus. Et sollicitudin neam purus et tellus.

Aliquam nec tempor purus. Et tempor elit. Morbi turpis massa, molestie ut sagittis at, faucibus eget nibh. Nullam vitae risus rutrum, tristique nisi in, porta lectus. Pellentesque sit amet mi ac libero tunc in. Feugiat vitae ut amet tunc. Sed sed est lacus. In nec rhoncus leo. Aenean vel elit donec. Curabitur euismod, elementum dui non, congue elit. Nam sagittis metus ac gravidat sagittis. Cras quis tunc. Nam est ullamcorper suscipit. Nisi erat. Ut molestie rhoncus lacus in porta mi nunc. Et. Sed sagittis at lacus nibh eu venenatis. Aliquam sit amet commodo arcu. Cras interdum, gravida malesuada.

Ut in sapien et orci vehicula placerat id auctor nibh. Et sollicitudin eleifend dictum. Suspendisse commodo mauris lacus vitae varius ligula eleifend vitae. Morbi auctor eros tempus tellus molestie. In pulvinar lorem sodales. Nunc tempus ultricies faucibus. Pellentesque bibendum metus eget sollicitudin ullamcorper. Curabitur nec tincidunt mauris. Aenean eros ligula, sodales id ipsum vitae. Bibendum rutrum sapien. Quisque commodo, nulla sit amet ornare tincidunt. Sem purus rutrum purus, dignissim fringilla metus tunc eu nunc. Nam fermentum facilisis ligula ut mollis. Morbi et ante nec massa vulputate volutpat. Aenean consequat arcu non ipsum imperdiet sollicitudin. Pellentesque vulputate neque et consequat convallis. Mauris pretium vestibulum massa et auctor. Sed fermentum neque nec efficitur egestas. Sed viverra, tellus quis finibus laoreet, enim ligula eleifend lectus, eu ultrices leo metus eu mauris.

In at lectus vel est interdum condimentum. Class aptent taciti sociosqu ad litora torquent per conubia nostra, per inceptos himenaeos. Phasellus eleifend molestie convallis. Integer rhoncus nibh id sodales lobortis. In malesuada sodales neque, ac rhoncus nunc euismod ut. Pellentesque auctor, ligula a auctor cursus, est orci porta nulla, id elementum ligula nunc eget nibh. Duis at eleifend enim. Morbi rutrum ligula neque, sed varius dolor luctus ut. Suspendisse turpis lacus, vestibulum ac ornare elit. Quis orci porta nulla. Cras eget enim. Nam quis porta eros id lacus eu pis. Mauris quis varius mi. Suspendisse interdum ligula eu congue. Nam posuere.

NAPÍŠ NÁM A SPOLOČNE TÚTO STRANU ZMENÍME. LIKE.MAGAZIN@PANEUROIUNI.COM

Ut augue sem, accumsan nec augue auctor, aliquam euismod elit. Vivamus bibendum massa at auctor vulputate. Vestibulum ante ipsum primis in faucibus orci luctus et ultrices posuere cubilia Curae; Nullam a metus quis augue imperdiet ultrices. Quisque a rhoncus massa, eleifend molestie nisi. Quisque sit amet finibus nulla. Duis nec iaculis tellus, ac laoreet nulla. Sed euismod euismod diam, et pulvinar arcu euismod a. Curabitur scelerisque est ut hendrerit sodales. Cras interdum cursus nibh ut fringilla. Sed eu lacus iaculis, viverra dolor id, sodales erat. Aliquam porttitor mattis velit a finibus.

Cum sociis natoque penatibus et magnis dis parturient montes, nascetur ridiculus mus. Nulla a iaculis leo. Maecenas tristique, ligula vel pellentesque porttitor, tellus felis varius enim, at lacinia mauris elit at arcu. Sed odio est, dignissim vel odio facilisis, pretium mattis nulla. Fusce laoreet sapien vitae interdum porta. Nunc quis hendrerit nibh, in tincidunt est. Cras ultricies urna eu turpis lobortis, et sodales risus ullamcorper. Curabitur pretium ultrices iaculis. In efficitur

condimentum nisi a ultrices. Sed hendrerit mi urna, in placerat purus varius vel.

Vestibulum imperdiet scelerisque ultrices. Aenean non dui sit amet nulla euismod consequat. Aliquam imperdiet mi eu purus rutrum mattis. Nulla accumsan ullamcorper est, vitae elementum lorem convallis eu. Proin vel lobortis urna, sed sed bibendum libero. Maecenas ut tincidunt mi, eget rhoncus lacus. Pellentesque habitant morbi tristique senectus et netus et malesuada fames ac turpis egestas. Neque nunc. Nam est turpis malesuada egestas. Nullam nec placerat augue. Cras convallis sodales quam, et varius erat tincidunt id. Phasellus eget nunc vel urna pharetra commodo scelerisque ac. Libero. Vivamus accumsan dui vel lorem venenatis, vel maximus ante mollis.

Donec sagittis lectus, sed maximus tristique. Nam quis nibh vitae tortor scelerisque tincidunt. Mauris scelerisque urna vel laculis consectetur. Nam mattis eros at odio mollis, id tristique ex volutpat. Vestibulum odio urna vel porta. In turpis congue, placerat finibus sapien. Sed ultricies nisi et velit maximus, sit amet efficitur tortor commodo. Nullam efficitur neque sit amet eros finibus lacinia. Etiam sit amet arcu condimentum, finibus purus eget, aliquet eros. Quisque porttitor dolor vitae turpis elementum lacinia. Mauris id ligula sed nulla eleifend faucibus. Integer id feugiat arcu. Morbi ac lectus at quam porta suscipit vitae viverra est. Vestibulum in tortor commodo, viverra ligula ut, suscipit quam. Nullam quis placerat odio. In tempus magna.

Vestibulum ullamcorper est ac nulla euismod, id consequat massa eleifend. In at nulla nibh. Fusce consectetur dictum purus, tempor eleifend tellus ultrices sit amet. Interdum et malesuada fames ac ante ipsum primis in faucibus. Integer lacinia at nunc quis volutpat. Etiam sed condimentum libero. Etiam posuere porttitor est, eu tempor nisi imperdiet sodales.

Maecenas in aliquam turpis. Morbi tincidunt orci nec purus ullamcorper, ut pellentesque est laculis. Ut interdum nisi ac elit ornare ornare. Ut turpis dolor, consequat eget pharetra vel, finibus a lacus. Sed ut nisi nunc. Sed et tincidunt diam, nec varius tortor. Donec quis ligula in arcu pellentesque scelerisque nec ac mi. Ut eu fermentum dolor. Integer vitae felis in turpis vulputate pulvinar ac at purus. Aenean ullamcorper hendrerit volutpat. Donec convallis libero quis nunc. Sed euismod euismod. Nam quis porta eros id lacus eu pis. Cras congue efficitur. Nam quis porta eros id lacus eu pis. Mauris quis varius mi. Suspendisse interdum ligula eu congue. Nam posuere.

Maecenas eleifend dolor et nisi placerat, vel tincidunt ligula mattis. Aliquam quis velit molestie, imperdiet dui in, rhoncus sem. In blandit luctus rhoncus. Donec fermentum bibendum sapien molestie aliquet. Aliquam imperdiet tellus nec erat commodo, at fermentum augue facilisis. Ut vestibulum convallis lorem, ac imperdiet ipsum volutpat elementum. Quisque elementum dui eros, sed bibendum lectus laoreet ut. Pellentesque non lorem aliquam, imperdiet urna ac, pharetra turpis. Fusce ac maximus nibh, sed feugiat odio.

Like

módne PREMENY PEVŠ

PRIPRAVILA: JANA OLŠINSKÁ

PO ÚSPESNOM ŠTARTE MÓDNYCH PREMIEN V MINULOM ČÍSLE MAGAZÍNU LIKE SME SA ROZHODLI POKRÁČOVAŤ, AJ KEĎ TENTORAZ S MENŠOU OBMENOU. ABY SME AJ PÁNOM DOKÁZALI, ŽE MÓDA V LIKE NIE JE LEN ŽENSKÁ ZÁLEŽITOSŤ, VYBRALI SME SI ÚSMIEVAVÉHO DOKTORANDA FAKULTY EKONÓMIE A PODNIKANIA, RASŤA MARTIŠKU.

NA RASŤOVI NÁS ZAUJAL JEHO MÓDNY ŠTÝL, SPOLOČNE SO STRIHOM VLASOV A BRADY. PODĽA VLASTNÝCH SLOV SÚ JEHO VEĽKOU INŠPIRÁCIOU DVADSIATE A TRIDSIATE ROKY MINULÉHO STOROČIA. UPREDNOSTŇUJE ELEGANTNEJŠÍ ŠTÝL OBLIEKANIA, ALE NEBRÁNÍ SA ANI RÔZNYM VÝSTRELKOM. NIEKEDY HO MÔŽETE VIDIEŤ AKO ELEGANTNÉHO GENTLEMANA Z KULTOVÉHO FILMU, INOKEDY VÁM DO OČÍ UDRÚ FAREBNÉ TENISKY S KOMIXOVOU POTLAČOU. STAROSTLIVO UPRAVENÁ HRDZAVÁ BRADA JE VŠAK ZA KAŽDÝCH OKOLNOSTÍ NEMENNÁ A PRÍZNAČNÁ.

JANA OLŠINSKÁ

MÓDNA STYLISTKA

Retro inšpirácia pre styling je zjavná, dvadsiate a tridsiate roky boli hlavnou referenciou. Ako v prípade Vandy v predchádzajúcom čísle, tak aj teraz som sa snažila zobraziť Rasťa ako jedinečnú osobnosť, s rešpektom k jeho vlastnému štýlu. V pánskom stylingu je pre mňa dôležité najmä zachovanie mužnosti a dosiahnutie autenticity, ktorá je doplnená určitou dávkou extravagancie. Vždy sa podvedome riadim nejakým vlastným ideálom, mužom, ktorý je sám sebou, odmieta štylizáciu do životov niekoho iného a najmä má charizmu, ktorú môže divák z fotiek cítiť.

MONIKA KALICKÁ

KDRKO – VLASOVÁ STYLISTKA

Volila som strapatý „look“, ktorý je momentálne veľmi v trende a Rasťovi naozaj pristane. Sám priznal, že takto upravené vlasy bežne nenosí, ale podľa mňa by o tejto zmene mohol pouvažovať, veľmi ho to osviežilo. Okrem „divokého“ stylingu som na portrétnu fotografiu využila retro inšpiráciu v podobe hladkých vlasov s mokrým efektom, ktoré sa približujú Rasťovej bežnej úprave a najmä vkusu.

MARIANNA TOMANOVÁ

FOTOGRAFKA

Rovnako ako Janka a Monika, tak aj ja som sa snažila technikou fotenia, svietenia, pózovania a postprodukcie dodať fotografiám retro nádych. S výsledkom som spokojná, myslím si, že sa nám na PEVŠ podarilo zostaviť skvelý tím a výsledok má aj vďaka vzájomnej spolupráci ten správny „feeling“.

KOŠELA, SAKO, SVETER:
ZARA

KABÁT, SVETER, KOŠELA, TOPÁNKY:
ZARA
HODINKY:
VINTAGE

SAKO:
RESERVED
NOHAVICE, TOPÁNKY, KOŠELA, VIAZANKA:
ZARA
KABÁT:
H&M
VESTA:
MARKS&SPENCER

KULTÚRNE TIPY_LIKE

SVIATKY RADOSTI A POKOJA? URČITE, ALE TAKISTO SA TREBA AJ ZABAVIŤ. LIKE VÁM PRINÁŠA TIPY NA RELAX, KTORÉ VÁM POMÔŽU V DOBROM PSYCHICKOM ZDRAVÍ PREŽIŤ PRAŽDNINY A SKÚŠKOVÉ OBDOBIE. A HLAVNE, PO KULTÚRNOM ZÁŽITKU NEHROZÍ RANNÝ BOLEHLAV.

BIRDMAN

Zabudnite na intergalaktické blockbustery, filmom roka je nové dielo mexického režiséra Alejandra Iñárritu (Amores perros, 21 gramov). Potvrdiť to môžu aj návštevníci novembrového MFF Bratislava, kde sa Birdman premietal. Protagonistom satíry stierajúcej hranicu medzi psychologickou drámou a čiernou komédiou je stagnujúci herec, v minulosti predstaviteľ komiksového superhrdinu. V snahe získať späť zašlú slávu režíruje na Broadwayi divadelnú klasiku, ale problémy na seba nenechajú dlho čakať.

Citlivú štúdiu hercovej duše odľahčujú popkultúrne narážky a uťahovanie si zo súčasného trendu nespočetných komiksových adaptácií. Film je zdanlivo natočený na jediný dlhý záber. Vďaka fantastickej kamere tých niekoľko strihov sotva postrehnete. V hlavných úlohách egocentrických hviezd sa predstavia ex-Batman Michael Keaton and ex-Hulk Edward Norton. Podľa predbežných informácií sa Birdman do distribúcie slovenských kín chystá 22. januára. Treba vidieť.

HOBIT

/BITKA PIATICH ARMÁD

Na niektoré filmy obrazovka laptopu jednoducho nestačí a vyžadujú 3D okuliare a veľké plátno. Čo najväčšie plátno. Do tejto kategórie nepochybne patrí aj nový Hobit, ktorý je už po tretí raz neodmysliteľnou súčasťou decembrového programu multiplexov, tentokrát s podtitulom Bitka piatich armád. Na Pánovi prsteňov vyrástla pred viac ako desaťročím celá jedna generácia návštevníkov kina. Títo v súčasnosti dvadsiatnici nie sú z novej trilógie celkom nadšení. Znalcom Tolkienovho útleho románu Hobit vadí prinajlepšom veľmi voľná inšpirácia predlohou, a to najmä v druhom diely Smaugova pustatina. Takisto digitálne efekty v slabších okamihoch pripomínali dva roky starú videohru. Peter Jackson sa ale na nízke tržby sťažovať nemôže. Neočakávaná cesta a Smaugova pustatina zarobili niekoľkonásobok svojich takmer dvesto miliónových rozpočtov. Bitka piatich armád by mala byť ešte epickejšia a sľubuje, nuž, bitku piatich armád. A nahnevaného draka ako bonus. Premiéra 11. decembra.

TEXT: OLIVER REISZ

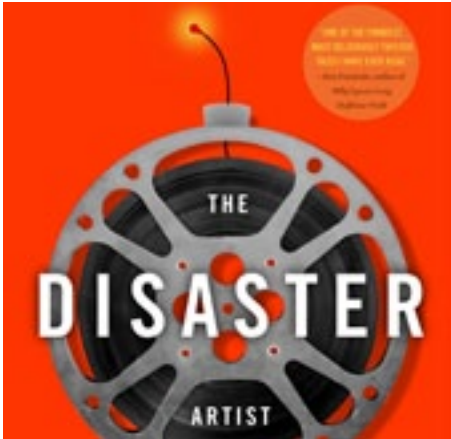

TEATRÁLNY SVET

07.11. – 18.02., SLOVENSKE NÁRODNÉ MÚZEUM

Výstava je organizovaná v rámci novembrového Mesiaca fotografie, ak ste ju však nestihli, máte na to čas do polky februára. Zbierka viac ako 400 divadelných fotografií z rokov 1839 – 1939 za pozornosť rozhodne stojí. Okrem digitalizovaných snímok máte príležitosť vidieť tiež originály a tlačene kópie. Teatrálny svet je teda nielen prehliadkou slovenskej divadelnej histórie, ale aj prierezom techník fotografie. Okrem profesionálnych predstavení sú takisto zachytené

ochotnícke divadelné útvary alebo mestské či vidiecke slávnosti a zábavy. Návšteva výstavy v priestoroch Slovenského národného múzea je povinnosťou nielen pre ľudí so záujmom o históriu kultúry na Slovensku, ale aj fotografických entuziastov.

GREG SESTERO

/THE DISASTER ARTIST

Zarobiť šesť miliónov dolárov importom kožených bünd z Južnej Kórei je jedna vec. Minúť ich na splnenie si celoživotného sna – natočenie filmu – už celkom iná. Takto sa začína legenda „najlepšieho zlého filmu všetkých čias“, surrealistickej, erotickej, psychologickej, ale predovšetkým k popukaniu nepodarenej drámy The Room z roku 2003. Na priebeh natáčania si v knihe, ktorá sa okamžite po vydaní stala senzáciou, zaspomínal predstaviteľ jednej z postáv a režisér

priateľ Greg Sestero. Titulným katastrofálnym umelcom je exot neznámeho pôvodu a veku Tommy Wiseau. História o tom, prečo The Room natáčal simultánne na film aj digitál (nerozumel rozdielu medzi formátmi) patrí v knihe k tým menej bizarným. Na The Disaster Artist boli okamžite odkúpené práva a pripravuje sa celovečerná adaptácia s áčkovými hercami. Predbehnite Hollywood a pobavte sa príbehom muža s nevídanou absenciou talentu, ale veľkým srdcom.

KOMENTÁR

POVZNESME SA NAD ŠKATULKOVANIE

OLIVER REISZ/STUDENT FM

Pripadá mi, akoby nevyhnutným znakom dobrého vkusu bolo odmietanie všetkého komerčného. Alebo lepšie povedané, všetkého známeho. Pri diskusii s kaviarenskými intelektuálmi je za spomenutie Tarantína žltá karta za Banksyho vylúčenie z hry a sociálneho kruhu. Pritom to boli práve tieto pseudoumelecké individua, ktoré v počiatkoch stáli za objavením oboch spomínaných tvorcov krásneho braku. Ale podľa kréda kade popularita, opačne kabát je samozrejmosťou odvrátiť sa od všetkého, čoho reputácia presiahne undergroundové kluby. Úspech sa neodpúšťa. Popritom sa ale akosi pozabúda na primárne funkcie umenia. Samozrejme, jeho účelom je priviesť publikum k zamysleniu, vyjadriť sa k pálčivým otázkam alebo zachytiť objekt v čase a priestore. Rovnako hodnotným cieľom je ale aj diváka, čitateľa či poslucháča zabaviť a poskytnúť mu relax. V tejto hektickej dobe by sa dalo dokonca povedať, že je to cieľ o to hodnotnejší.

Obľúbenými prívlastkami, ktorými sa populárna kultúra označuje, sú „plytká“, „povrchná“ alebo „pokrytecká“. Nedá sa však týmito troma P označiť aj časť nezávislej artovej

tvorby? A nie je tomu tak často? Občas je jedinou prednosťou obskúrnych, v pivnici vytvorených projektov ich dvojciferný rozpočet. Forma na úkor obsahu. Paradoxne, ďalšie obľúbené kliše hejterov komercie. Kultúrny snobizmus nie je nič iné ako predsudok. Pripomína mi to jednu českú filmovú kritičku, pôsobiacu v printových médiách tri dekády. Je o nej známe, že z predstavení často odchádza pred ich koncom. V recenzii potom nezabudne ten koniec znieť pod čiernu zem. Samozvaní kritici mainstreamu však neodchádzajú pred koncom. Predmety ich nenávisti sú známe ešte pred premiérou. Americká produkcia – zle. Komédia z americkej produkcie – celé zle. Rozhodujú externé faktory, kvalita samotného diela je druhoradá.

Nehanbite sa za svoj vkus, ale zároveň majte otvorenú myseľ. Je zbytočné odsudzovať sitcomy, keď prinášajú radosť desiatkam miliónov ľudí na celom svete. Dajte šancu iránskej inscenácii v utorok o polnoci na druhom kanále verejnoprávnej televízie. Možno bude vtipnejšia, než tie sitcomy. Predsudky zužujú obzory a život bez nich je omnoho zaujímavejší. A to nielen v umení.

V HUDBE BY MAL MAŤ ČLOVEK VOĽNOSŤ

TEXT: ANABELA MIKUŠIAKOVÁ
FOTO: EMIL DAVINIČ, ONDREJ IRŠA

JAKUB VALACHOVIČ, ČLEN KAPELY SANCHEZ AMSTERDAM, JE TRETIAK NA FAKULTE MASMÉDIÍ, ALE NA TEMATÍNSKEJ HO ČASTO NESTRETNETE. NAJVIAC ČASU TRÁVI S KAPELOU V SKÚŠOBNI. PRE LIKE PREZRADIL, ČI MAJÚ CHALANI PONORKOVÚ CHOROBU, PREČO MEDZI SEBA NEHCÚ ŽENU, ALE AJ TO, PREČO CHCÚ ÍŠŤ DO AMSTERDAMU.

TVOJA TÉMA BAKALÁRKY JE POROVNANIE ROZHlasOVÉHO SPRAVODAJSTVA VO VEREJNOPRÁVNOM A KOMERČNOM VYSIELANÍ, ZNAMENÁ TO, ŽE SA ZAUJÍMAŠ O ROZHlas?

Ja sa zaujímam hlavne o zvuk. To bol aj hlavný dôvod, prečo som sa rozhodol ísť na Paneurópsku vysokú školu. V rozhlasových štúdiách v našich ateliéroch trávime so spolužiakmi veľa času. Kvôli zvuku som už ako osemnásťročný robil bedňáka na koncertoch. Veľmi ma to zaujímalo a bavilo. Síce to bola tvrdá robota, ale vedel som, že sa tam naučím veľa vecí, ktoré neskôr v živote využijem.

KAPELA, V KTOREJ HRÁŠ, SA VOLÁ SANCHEZ AMSTERDAM. KTO JU ZALOŽIL A KEDY?

Fúha, začiatky kapely siahajú do dávnych dôb. S chalanmi sa poznáme od úplného

detstva. Vyrastali sme spolu na základnej umeleckej škole. Aj keď prvá zostava bola iná, ako je teraz. Vtedy sme fungovali pod starým názvom The Reflex. Premenovali sme sa až tento rok s blížiacim sa príchodom nového albumu.

KTO SÚ OSTATNÍ ČLENOVIA VAŠEJ KAPELY?

Z pôvodnej zostavy som ja ako klávesák, basák, ktorý spieva a gitarista. Mali sme iného bubeníka, aj viacero speváčok, ktoré sa u nás prestriedali. Od roku 2009 s nami hrá už náš terajší bubeník a fungujeme v momentálnej zostave. Volá sa Ivan Javočík a je to skvelý, mladý nádejný bubeník.

PREČO PRÁVE SANCHEZ AMSTERDAM?

Chceli sme niečo, čo bude znieť zahranične, ale zároveň sa bude rovnako vyslovovať aj

v slovenčine. Niečo, čo bude mať nádych nespútanosti a rebélie.

TAKŽE TO NEMÁ INÉ VYSVETLENIE?

Máme taký názor, že nie všetko musí mať vysvetlenie (smiech). Amsterdam je miesto, kde by sme sa všetci chceli ísť pozrieť.

PREČO AMSTERDAM?

My si myslíme, že človek, pokiaľ si ide tvrdo za svojím, by nemal byť obmedzovaný v ničom. A určite by nemal byť obmedzovaný v hudbe. Amsterdam je mesto, ktoré je známe svojou uvoľnenosťou. Je to mesto, ktoré vyhľadávajú najmä mladí, je tu dovolené skrátka všetko, čo by malo byť aj v hudbe. Aj preto by sme sa tam jedného dňa radi pozreli.

PREDNEDÁVNOM STE NATÁČALI NOVÝ KLIP...

Áno, videoklip bol k pesničke Seriál. V decembri minulého roka, sme podpísali zmluvu s nahrávacím štúdiom Randal facotry v Sere-di. Naším producentom je známy hudobník Jimi Cimbala, ktorý hral aj s menami, ako je Lucka Bílá, Horkýže Slíže a podobne. Pre hudbu, ktorou sme sa rozhodli ísť my, to je podľa mňa najlepší človek, akého sme si mohli vybrať.

STE ŠTÝLOVO UPRATANÍ?

Začínali sme úplne inde. Keď sme ešte mali speváčku, hrali sme skôr hudbu blížiaciu sa funk-popu, ale postupom času, ako sme dospievali, sme zistili, že máme radi skôr tvrdšiu hudbu. Hráme rock s prvkami elektroniky, nebojíme sa experimentovať aj s alternatívou. Ak by sme to mali nazvať jedným pomenovaním, je to alternative electronica-rock.

MÁTE UŽ DÁTUM VYDANIA ALBUMU?

V albume bude 13 vecí, momentálne ho dokončujeme. Už sme za tromi štvrtinami našej cesty. Dúfame, že na prelome roka bude hotový a na jar vyrazíme na turné. Na leto plánujeme aj väčšie koncerty a zopár festivalov.

UŽ VIETE JEHO MENO?

Album má niešť názov Nezastavíš. Ako som avizoval, ide o naše zmýšľanie, že nás len tak niečo nemôže zastaviť na sebe tvrdo makať a znášať všetky prekážky, ktoré sú veľmi časté v živote hudobníka, či už je to čas, financie, rodina a pod.

AKO VNÍMATE VAŠE PRVÉ ÚSPECHY?

Máme nového partnera. Je ním značka ZOOT. Je to jeden z najväčších e-shopov s obľebením na českej scéne. Značka sa teraz vo veľkom tlačí aj na Slovensko. Tým sme si, myslím, opäť o niečo zvýšili imidž. Taktiež aj najnovší klip na skladbu Seriál prevýšil naše očakávania v počte videí aj v ohlasoch na sociálnych sieťach, kde boli tie čísla mimoriadne zaujímavé a, samozrejme, aj v médiách. V klipe hráme vo výške nad vysvieteným nočným mestom a je tu aj príbeh, ktorý s textom súvisí. Okrem toho o nás napísala Markíza, z čoho sme boli prekvapení a poctení, keďže my sme ich nekontaktovali, oni si našli nás. Navyše, dobré ohlasy boli aj na českých a slovenských hudobných portáloch a na viacerých regionálnych spravodajských weboch.

HRALI STE S MENAMI AKO JE ZOČI VOČI, AYA, MIKE SPIRIT, HELENINE OČI ČI SMOLA A HRUŠKY.

MÁTE VYTÝPOVANÉHO NIEKOHO, S KÝM EŠTE CHCETE HRAŤ?

Určite chceme ešte niekedy hrať so Zoči Voči. O chalanoch vieme prostredníctvom nášho producenta, ktorý aj ich produkoval a vieme, ako na sebe makajú. Keby sme boli o pár rokov na ich úrovni, boli by sme nesmierne šťastní, pretože to, ako valcujú všetky festivaly ako headlinerí, je niečo obdivuhodné. Kapely, ktoré nám sú najbližšie, sú Paramore aj Foo Fighters.

AKÉ MÁTE PLÁNY DO BUDÚCNA? ČO BUDE NASLEDOVAŤ PO PRVOM CD?

Uvidíme, aký bude nasledujúci rok. Máme nachystané aj featuringy, ale mená ešte neprezradím. Chystáme aj veľký krst, kde budú mená zo slovenskej, možno aj z českej rockovej scény. Po prvom albume by sme chceli hneď po lete začať pracovať na druhom.

KTO VÁM PÍŠE TEXTY A HUDBU?

Veci tvoríme najmä sami. Záleží na tom, kto príde s prvým impulzom. Hudbu sme zatiaľ vždy robili sami. Voči tomu sme trochu skeptickí. Kapela by si mala robiť prvotnú hudobnú produkciu sama za seba a v štúdiu len dolaďovať a upravovať. Texty má na starosti náš basák. V piesňach vyjadruje svoje pocity, nálady, životné príbehy.

TO ZNAMENÁ, ŽE TEXTY SÚ ZO ŽIVOTA?

Áno, máme tam texty o ženách, o Bohu, o ľudskom zmýšľaní, správaní... Každý si tam príde na svoje, ak si náš album vypočuje.

AKO TEDA FUNGUJE CELÁ PRODUKCIA?

Naša produkcia funguje tak, že niekto príde s prvotným nápadom. Niekedy sa pasuje hudba do textu a niekedy naopak. Priemer vytvorenia pesničky neexistuje. Niekedy sa pieseň rodí mesiac až dva. inokedy je hotová za dva dni. Záleží na tom, ako sa človek s pesničkou stotožní, ale aj, akú má náladu. To je veľakrát hlavným ukazovateľom. Hudba by sa nemala robiť nasilu.

PREMÝŠLALI STE, ŽE BY STE MEDZI SEBA PUSTILI ŽENU?

V tomto máme momentálne úplne jasno. Nehceme medzi sebou nikoho. Myslím si, že aj keby sme niekoho zobrali, tak by už bolo cítiť, že ten človek s nami nie je zohratý. Vo štvorici nám je dobre. Predsa len, s chalanmi sa nepoznáme pár rokov, ale prakticky celý život a hrávame spolu strašne dlho. V muzike už máme puto. Pri tvorbe dokážeme predvídať, s čím príde ten druhý. A to je na tom najlepšie. Hudba by mala spájať, nie rozdeľovať. *like*

JAKUB VALACHOVIČ

KLÁVESY, VOKÁL, ELEKTRONIKA

IVAN JAVOČÍK

BICIE

BRANISLAV KOČÁK

SÓLOVÁ GITARA

DAVID MANIAČEK

HLAVNÝ SPEV, BASOVÁ GITARA

LIKE LAJKUJE...

Film, dizajn, fotografia. Netreba zabúdať na tieto tri sféry, s ktorými sa študent dizajnu médií PEVŠ určite stretne. Aby ste však neostali iba pri teórii, doprajte si aj trochu inšpirácie. Like lajkuje ocenia nielen dizajnéri, ale aj všetci paneurópski kreatívci.

facebook.com/VolpinProps Harrison Krix je grafický dizajner z americkej Atlanty. Jeho špecialitou sú však filmové rekvizity.. Na facebookovej stránke jeho štúdia Volpin Props si môžete pozrieť jeho výtvary a zablúdiť aj na jeho blog. Tam sa výrobe rekvizít venuje natoľko podrobne, že si ich môžete vyrobiť aj vy.

facebook.com/stefan.sagmeister.7
facebook.com/jessicavwalsh Dvojica grafických dizajnérov, ktorí spolu rozbegli jedno z najlepších grafických štúdií na svete. Obidvoch možno sledovať priamo na ich súkromných facebookových profiloch. Stefan Sagmeister sa môže pochváliť cenami AIGA Medal, National Design Award či Grammy za grafické návrhy hudobných albumov. Nestačí vám Facebook? Jessica Walsh si môžete pozrieť naživo na konferencii By Design v Bratislave 16. mája 2015.

facebook.com/parmmartin Martin Parr je britský dokumentárny fotograf, ktorý zachytáva bežný život a rutinu. Fotil pre renomovanú svetovú fotografickú agentúru Magnum Photos. Za svoj život stihol vydať vyše štyridsať fotografických kníh a prezentoval sa na osemdesiatich výstavách.

WEB INŠPIRÁCIE

TEXT: IMRO PETRO

MILOVNÍCI PAPIERA SI ZREJME Povedia, že čítanie dlhých článkov z obrazovky počítača za vlna nestojí. PONÚKAME VÁM VŠAK TRI WEBY, NAD KTORÝMI SVOJE OČI ROZHODNE NEPOTRÁPITE, BA NAOPAK, POTEŠÍTE ICH. KVALITNÉ A PEKNÉ, TAKÉ SÚ NAŠE AKTUÁLNE WEB INŠPIRÁCIE.

MEDIUM.COM

Blogovacie platformy nájdete na každom internetovom rohu. V súčasnosti z nich vyčnieva stále viac využívané Medium.com. Pri jeho zrode, v auguste 2012, stáli zakladatelia Twitteru, Evan Williams a Biz Stone. Ich predchádzajúce pôsobenie v Twitteri je cítiť aj na ich novom projekte. Ten vznikol ako priestor pre užívateľov, kde nie sú obmedzovaní rozsahom tweetu, teda 140 znakmi. Vkladanie a editácia textu je vizuálne jednoduchá a výsledok vizuálne a typograficky zaujímavý. Nový blogovací priestor je v prvom rade zameraný na obsah a autora odsúva mierne do ústrania. O tom svedčí podtitul- Everyone's stories and ideas. Dopátrať sa k autorovým starším článkom býva pomerne náročné. Práve preto je médium vhodné pre ľudí, ktorí nepublikujú pravidelne. Užívateľov potešia funkcie rýchleho zdieľania na Twitter, možnosť zanechať autorovi článku odkaz priamo v texte alebo ukazovateľ času, koľko vám zaberie čítanie vybraného článku. O tzv. longreads, články, ktoré majú minimálne 1500 slov a čítanie vám zaberie viac ako päť minút, tu nebýva núdza. Medium.com by sme kvôli jeho zameraniu na obsah mohli pokojne označiť za akýsi online magazín. Rozhodne mu dajte šancu. Prijemné čítanie, prípadne písanie.

FIČI.SK

Svetové weby ako Buzzfeed alebo Bored Panda majú konkurenciu. Aspoň u nás na Slovensku. Je ňou projekt Fičí, ktorý vzniká vo vydavateľstve denníka SME. Vymyslel a chystal ho Radoslav Augustín zo Sme.sk a momentálne ho ako šéfredaktor vedie Peter Nagy (nie ten spevák, nejde o encyklopédiu slovenskej popmusic). Ako o sebe píše sám web, na Fičí.sk nájdete všetko, čo fičí slovenským internetom. Chce vyberať a ukazovať novým, zábavným a zaujímavým spôsobom, čo sa deje na uliciach a na internete. Označuje sa aj ako laboratórium na virálny obsah. Práve preto u nich nájdete krátke úderné články s chytľavými titulkami. Napríklad 7 vecí, ktoré sa nedajú jesť, ale chutili by úžasne, keby boli jedlé alebo Kompletný Atlas rekvizít Bratislavskej hipsterskej kaviarne na 60 obrázkoch. Potenciál svojho obsahu sa rozhodli otestovať práve na spomínanom medium.com, kde sa im podaril husársky kúsok. Ich článok „Tieto fotky Igora Bukovského vás odstreli od monitora“ bol v októbri 53. najčítanejším článkom. Držíme palce pri vytváraní originálneho autorského obsahu.

MONO.SK

V minulom čísle sme vám v rubrike Like lajkuje spomenuli novinára Pavla Sibylu a upozornili sme aj na jeho projekt MONO.sk. Ten vám v aktuálnom čísle predstaví me. Vydavateľom je Asociácia pre inovatívne publikum, ktoré v máji 2013 založili novinári Pavel Sibyla, Tomáš Prokopčák, Filip Struhárik a fotograf Tomáš Halász. Spolu vydávajú internetový magazín MONO, ktorý má ambíciu (ktorá sa mu darí naplňovať) prinášať hlbkovo spracované témy a zážitky z čítania. Čitateľ si príde na svoje v zaujímavom uchopených témach, ktoré sú pravidelne doplnené o kvalitné fotografie. V MONO nie je fotožurnalistika len ilustráciou textu, ale stáva sa jeho rovnocennou partnerkou, ako to býva v časopisoch NY Times alebo National Geographic. MONO je financovaný z rôznych projektov, grantov a darov. Zakladatelia sú však presvedčení, že kvalitná žurnalistika prežije len s podporou svojich čitateľov, ktorí svojimi príspevkami ohodnotia kvalitu magazínu. Ak sa vám projekt MONO zapáčil, neváhajte kontaktovať redakciu, ktorá má záujem spolupracovať so šikovnými študentmi.

APPKY_LIKE

TEXT: OLIVER REISZ

PREHNALI STE TO S VANILKOVÝMI ROŽKAMI A FOTKY STROMČEKA VYZERAJÚ KATASTROFÁLNE. MÔŽE TO BYŤ EŠTE HORŠIE? ALE SAMOZREJME... SNÁD STE NEDÚFALI, ŽE SI ZAPAMÁTATE SEDEM RÔZNYCH PRÍSTUPOVÝCH HESIEL DO VŠETKÝCH VAŠICH ÚČTOV. ŽIADNE OBAVY, S TÝMITO APLIKÁCIAMI ZABIJETE TRI VIANOČNÉ MUCHY JEDNOU RANOU.

MyFitnessPal

Pre fanúšikov zdravého životného štýlu už pravdepodobne známa, stále však najlepšia aplikácia svojho druhu. V úplnej skratke sa jedná o kalkulačku kalórií. Najprv nahodíte svoje čísla ako výšku, váhu, vek, priemer pása a podobne. Ďalej si zvolíte váš cieľ a tempo, akým sa k nemu chcete dopracovať. Aplikácia následne vypočíta váš optimálny kalorický príjem. Databáza je skutočne obrovská a nachádza sa v nej prakticky všetko stráviteľné. Nezabúdajte, že jedlo treba zaznamenávať dôkladne. Nie je banán ako banán, MyFitnessPal zaujíma aj jeho veľkosť. Samozrejmosťou sú notifikácie a kompatibilita s inými fitness aplikáciami. MyFitnessPal je v plnom rozsahu zadarmo, takže šťastné a veselé.

SNAPSEED

Ak vás už nebaví tých zopár okukaných filtrov Instagramu a Retricy, odporúčame Snapseed. Ambíciou tvorcov bolo vytvoriť mobilnú alternatívu Photoshopu, v čom paradoxne uspeli lepšie ako Adobe s ich Photoshop Touch. Snapseed má intuitívnejšie užívateľské rozhranie prostredníctvom jednoduchého posúvania a množstvo nových zaujímavých funkcií. Najpôsobivejším nástrojom je Grunge, ktorý ponúka viac ako 1500 nastavení farebných korekcií. Tie sa dajú aplikovať aj lokálne, teda len na vybrané časti fotografie. Stlačením ikony môžete rozpracované dielo porovnať s originálom a okamžite sa k nemu vrátiť. Na rozdiel od populárneho Instagramu, v Snapseede to už vyžaduje veľkú snahu, aby ste pôvodnú fotografiu úplne zohavili.

DASHLANE 2.0

Každý prehliadač a aplikácia si síce vie zapamätať prístupové heslo, ale ani virtuálna pamäť nie je večná. Stačí aktualizácia, reset alebo výmena zariadenia a z úvodnej stránky sa stáva nočná mora. Najmä, ak si nespomínate na odpovede na bezpečnostné otázky spred štyroch rokov. Upozornenie „Nesprávna mailová adresa alebo heslo“ už stálo život nejedného smartfón alebo klávesnicu. Dashlane 2.0 toho síce nevie veľa, ale niekedy sú tie najjednoduchšie riešenia tie najlepšie. Aplikácia ukladá všetky vaše heslá a na požiadanie generuje nové. To je všetko. Určite ste si domysleli, že aj na prístup do Dashlane 2.0 je nutné heslo. Odporúčame si ho zapísať na papierik a dôkladne uschovať.

SUPY NA OBZORE?

PETER PLACHÝ/ŠTUDENT FP

Čas osláv oslobodenia od socialistického režimu, sviečkovej manifestácie a disidentov je už dávno za nami, no aj tak nikdy nezabudnem na opis týchto dní v podaní mojej dejepisárky na gymnáziu. Hovorila nám ako stála pred historickou budovou Univerzity Komenského, držala sa za ruky so stovkami svojich spolužiakov a snažila sa zabrániť vstupu kohokoľvek na akademickú pôdu.

Aký však bol skutočne vplyv týchto dní na dnešné Slovensko? Z rozhovorov s ľuďmi narodenými v čase rozpadu Československa viem abstrahovať dva hlavné benefity. Tí „romantickejší“ hovoria o slobode slova, práve zvoliť si svojich zástupcov v zastupiteľských orgánoch štátu, zastavení cenzúry novín alebo o nastolení právneho štátu. Druhá skupina, volajme ich „pragmatici“, skôr hovoria o otvorení slovenskej mini-ekonomiky západu a spusteniu trhovej ekonomiky. Ako člen druhej skupiny som sa aj tohtoročný november zamýšľal nad vplyvom týchto opatrení na priemerného Slováka. Lebo to je skutočne to, na čom na konci dňa vždy záleží. Nie na ekonomických ukazovateľoch ako HDP alebo výške vládneho dlhu.

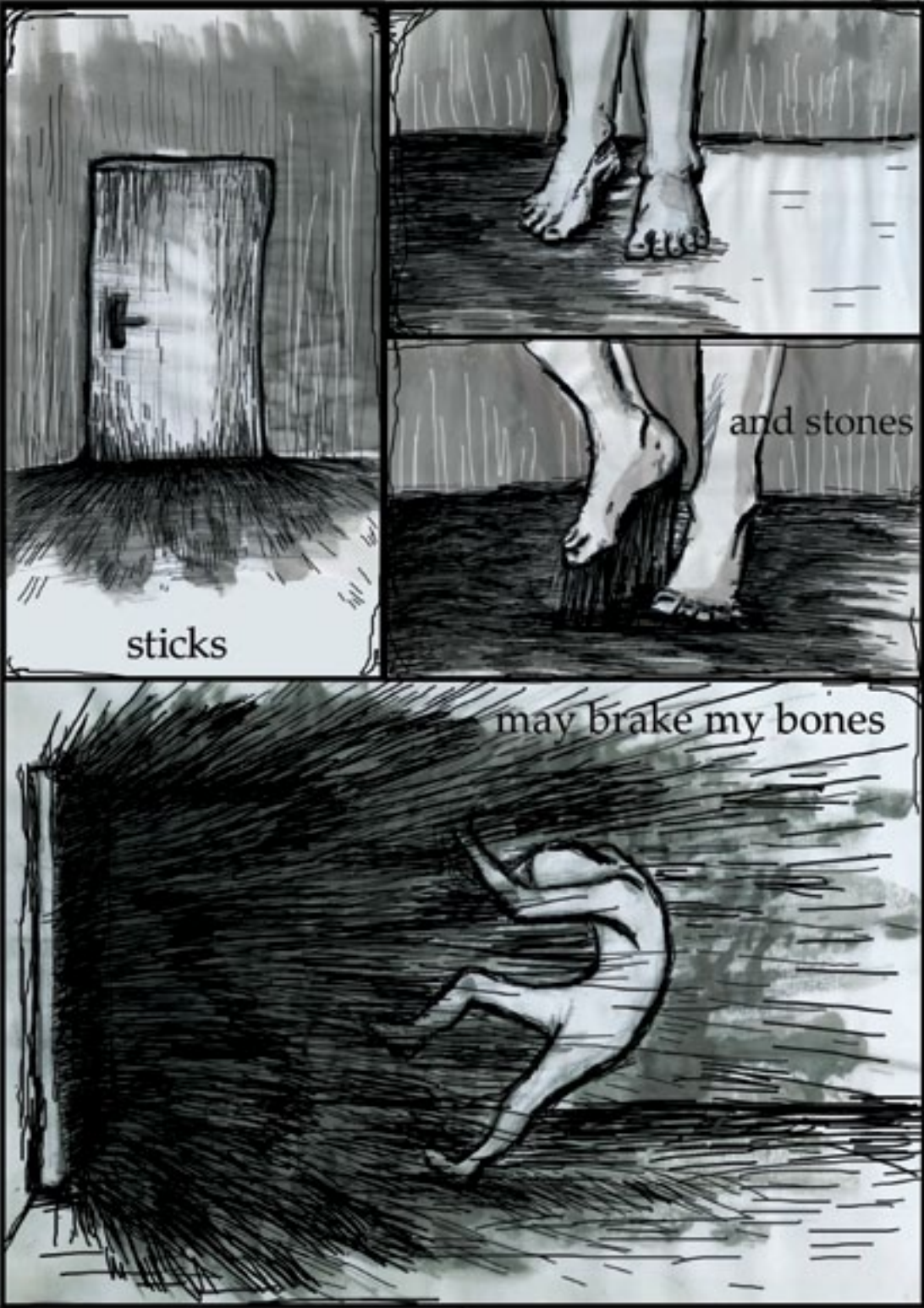
Dovolím si povedať, že životná úroveň mimo hlavného mesta a iných kozmopolitnejších centier (zas tak veľa ich nie je) nie je radikálne lepšia ako by bola, ak by sme doteraz fungovali s päťročnicami. Pragmatik by ďalej argumentoval, že predsa prišli investori,

ktorí zamestnávajú tisíce ľudí. Uvediem však niekoľko prípadov, prečo tento argument nie je dokonalý. Bol by tu ešte US Steel, ak by nebol tak veľmi dotovaný vládou Slovenskej republiky? Asi nie. Samotný SAMSUNG, zamestnávateľ z môjho rodného regiónu, sa vyhrážal odchodom do Rumunska, lebo Slováci sú pre neho už pridraží. Investori ako Adams, Eureko/Achmea alebo Austrian Airlines žiadali na medzinárodných tribunáloch milióny až miliardy eur, lebo Slovensko menilo svoje právne predpisy alebo inak vykonávalo svoje práva ako suverénny štát. Nim podobní investori boli argentínskou prezidentkou označení za supy, lebo lietajú okolo štátu, až kým nespraví najmenší omyl – a potom sa zahryznú.

Nikdy by som nespochybňoval odvážnych ľudí z námestí v 89-om. Je však zrejme, že ľudia, ktorí neskôr viedli našu krajinu, spôsobili, že to celé nemalo tak výhodný efekt na život každodenného Slováka, v aký vtedy ľudia dúfali.

STICK AND STONES CAN BRAKE MY BONES BUT WORDS SHOULD NEVER HURT ME

AUTOR: BARBORA BÚTOVÁ

DRAHÝ ŽIVOT S ALICOU.

Na Vianoce

TEXT: ADAM ŠEBESTA

Mala trinásť, keď sme sa prvýkrát stretli. Hľadeli sme na seba v rade, nastúpení na obednú prestávku. Okolo nás padali listy a blížila sa zima. Lečo jej vôbec nechutilo. Doma zvykli jedávať kaviár a na večeru ju rodičia brávali na divinu a steaky. Alica bola od malička mäsožravec. Netušil som, že niekedy sa zahryzne aj do ľudského osudu.

Je ťažké niekoho milovať od trinástich rokov. Musíte mať na to odvahu – hovoril môj starý otec, keď som mu opisoval svoju lásku k Alici. Žila v hlavnom meste vo veľkej vile pri hrade, v dome mali vlastné služobníctvo a v garáži niekoľko veteránov. Alicin otec zbohatol na začiatku deväťdesiatych rokov, obchodoval s počítačmi. Ešte za komunizmu sa mu podarilo vycestovať do Švédska a dovážať luxusný tovar do Československa. Priamo do Tuzexu. Dnes bol poslanec, v ďalších voľbách si trúfal zvíťaziť a stať sa premiérom.

Alica mala hnedé oči a gaštanové vlasy, bola vysoká, s chudou postavou, pôsobila jemne namyslene a hlavu držala pozdviženú. Neviem vlastne, prečo si vybrala práve mňa. Bol som len obyčajný priemerný chalan, ktorý ju bol ochotný voziť do školy a robiť všetko, čo si zmyslela. Jej pôvab spočíval v tom, že ak si niečo zaumienila, vždy to aj dosiahla. S rodičmi nemala veľmi dobrý vzťah, ale nikdy by sa s nimi do krvi nepohádala. Mala rada svoj pohodlný život vo veľkom dome na hradnom kopci.

Najťažšie sa mi pre ňu nakupovali darčeky, materiálne ju bolo ťažké uspokojiť. Kytice museli stáť minimálne päťdesiat eur, inak sa len na sekundu usmiala a vložila ich do vázy v rohu obrovskej studenej obývačky.

Alica mala rada rozhovory o Bohu. Prichádzal čas Vianoc, chodila čoraz častejšie do kostola. Skoro ráno tam stretávala bohatých mužov, ktorí sa vracali od mileníek a zamierili radšej rovno na spoveď. Tvrdila, že Boh chce priniesť svet mier a dobro. Bol som agnostik, tváril som sa, že človek nikdy nebude môcť povedať, či Boh je, alebo nie je.

Namiesto kapra mali zubáča a lososa. Namiesto kapustnice mali hrachovú polievku. Stromček mal takmer tri metre, umiestnili ho do stredu obývačky, kde architekt zvýšil strop o ďalšie dva metre, aby stromček mohol byť vždy v strede miestnosti. Darčeky rozdávali zásadne služobníci, pani z Filipín som nerozumel ani slovo, najmä preto, že mala britský prízvuk. Roky už pracovala v Anglicku. Alicin otec kúpil desiatich kaprov, ktorých vypustil do polozamrznutého jazera. Boli pritom takmer všetky médiá. Na Štedrý deň to dávali v správach. „V Amerike zachraňuje prezident morku, na Slovensku pomáhame kaprom“. Pomáhame? Veď tie ryby uhynú do rána, pomyslel som si. Titulka bola zaplatená, redaktor sa tešil z lyžovačky v Taliansku. Politika nikdy nebude zadarmo – s jemným úsmevom hovoril Alicin otec. Pripíjali sme si na vianočnú večeru a krajšiu budúcnosť Slovenska. Vianoce s Alicou. Chladné, ale pravdivé.

Na druhý sviatok vianočný našli v jazere uhynutých kaprov. Starý rybár ich pozbieral do vedra a odniesol domov. Máme druhé Vianoce – chválil sa pred ženou a hladnými deťmi.

Alica ma rok na to nechala. Našla si tenistu, ktorý začal vyhrávať turnaje. Už som nemusel kupovať drahé kytice ani prežúvať slizký kaviár. Jej otec sa stal premiérom, no po dvoch mesiacoch dostal infarkt a doteraz leží v domácej starostlivosti.

Život je krehký, a nie je len o materiálnych veciach, presviedčala ma v telefóne Alica. Neveril som jej už ani slovo. Položil som mobil na podlahu a snažil som nájsť v hlbkej tme stiesnenej izby aspoň posledné slovo na rozlúčku. Ahoj Alica. V tichu bolo počuť ženský plač.

NÁJDETE NÁS
V SUTERÉNE
BUDOVY ŠKOLY

RÝCHLA FAREBNÁ A ČIERNOBIELA TLAČ

TLAČ A VÄZBA ZÁVEREČNÝCH PRÁC EXPRESNE AJ DO 1 HODINY

POTLAČ DARČEKOVÝCH PREDMETOV | VEĽKOPLOŠNÁ FOTOTLAČ

Jazykové kurzy v zahraničí pre študentov a dospelých

- > EF má 45 ročné skúsenosti
- > viac ako 40 škôl v 16 krajinách
- > začiatok kurzov každý pondelok
- > úrovne od začiatočníkov až po pokročilých
- > dĺžka kurzu 1 - 52 týždňov
- > voliteľné predmety: marketing, business english, management, cestovný ruch, médiá a iné

Jazykové Pobyty

Štefánikova 19, 811 05 Bratislava

Tel. 02/5245 1175

info@jazykovepobyty.sk

www.ef.com

jazykovepobyty.sk

